

Jaarverslag 2008

Deel I

2009|01

Jaarverslag 2008

2009|01

Deel I

©
JURGEN
SLEEWAEGEN

Artikel 4, § 5, van het decreet van 29 april 1991 tot instelling van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen schrijft voor dat de Minaraad een jaarverslag moet opmaken. De Raad moet het jaarverslag voorleggen aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. Het huishoudelijk reglement bepaalt dat het ontwerpverslag opgemaakt wordt door het Bureau.

D/2009/7080/A1

Overname wordt verwelkomd, mits bronvermelding
© 2009 Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Woord vooraf	6
1 De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	9
1.1 Taakstelling	9
1.2 Samenstelling	10
1.3 Werking	13
1.4 Nieuwe milieuraad in de steigers	13
2 Adviezen 2008	15
2.1 Strategisch milieubeleid	15
2.1.1 <i>Europa</i>	15
2.1.2 <i>Beter bestuur</i>	17
2.1.3 <i>Begroting</i>	18
2.2 Instrumenten	20
2.2.1 <i>Milieueffectenrapportage</i>	20
2.2.2 <i>Handhaving</i>	21
2.2.3 <i>Milieuvergunning</i>	23
2.2.4 <i>Inspraak</i>	24
2.2.5 <i>Ecologiesteun</i>	25

2.3 Milieuhygiëne & klimaat	25
2.3.1 <i>Chemicaliën</i>	25
2.3.2 <i>Energie</i>	26
2.3.3 <i>Afvalbeheer</i>	32
2.4 Water & zee	35
2.4.1 <i>Zee</i>	35
2.4.2 <i>Water</i>	36
2.5 Open ruimte	38
2.5.1 <i>Landbouw</i>	38
2.5.2 <i>Natuur</i>	39
2.5.3 <i>Regionale Landschappen</i>	41
2.5.4 <i>Erkenning natuur- en milieuverenigingen</i>	42
2.5.5 <i>Jacht</i>	42
2.6 Ruimtelijke ordening & mobiliteit	43
2.6.1 <i>Ruimtelijke ordening</i>	43
2.6.2 <i>Geografie</i>	44
2.6.3 <i>Havens</i>	46
2.7 Participatie & lokale besturen	47
2.7.1 <i>Educatie voor duurzame ontwikkeling</i>	47

3 Processen 2008	48
3.1 Interne processen	48
3.2 Breder maatschappelijk kader	52
3.3 Externe communicatie	54
3.4 Europese werking	56
4 Financieel beheer 2008	59
5 Bijlagen	60
5.1 Samenstelling secretariaat 2008	60
5.2 Aanwezigheden raadszittingen 2008	62
5.3 Overzicht adviezen 2008	66
5.4 Afkortingenlijst	68

Woord vooraf

Geachte lezer

2008 was een normaal werkjaar voor de Minaraad. De Raad bracht 53 adviezen uit waarvan 49 op vraag en 4 op eigen initiatief. Goed de helft van de adviezen werd unaniem vastgesteld, waarvan 8 gezamenlijke adviezen met de SERV. Opvallend was het hoge aantal adviesvragen over de open ruimte, milieuhygiëne en klimaat. Net als de voorbije jaren, publiceerde het secretariaat van de Minaraad ook een studie over de Vlaamse begroting Leefmilieu 2008.

Het concept van de MoT's – de hoorzittingenreeks Milieuthema's op Tafel – werd in 2008 gehandhaafd en droeg bij tot ondersteuning van het maatschappelijke debat. De Raad organiseerde in 2008 niet minder dan zeven MoT's, twee colloquia en een rondetafelgesprek. In vergelijking met andere jaren is dit veel. Inhoudelijk stonden de hoorzittingen vooral in het teken van klimaat en energie.

De website is het communicatieve speerpunt van de Minaraad. Elke maand registreert het secretariaat ca. 3800 individuele bezoekers. Om het aanbod nog beter af te stemmen op de gebruikers, werkte het secretariaat van de Raad een tevredenheidsenquête uit. De responsgraad lag hoog en was uiterst positief. De suggesties ter verbetering van de gebruiksvriendelijkheid werden op hun technische haalbaarheid getoetst en in productie gestoken. Het resultaat van de insteek zal in de eerste helft van 2009 zichtbaar worden op de website.

De Europese wisselwerking bleef op peil in 2008. Binnen het EEAC-netwerk (de Europese koepelorganisatie van adviesraden voor milieu en duurzame ontwikkeling) droegen de raads- en secretariaatsleden actief hun steentje bij in de diverse werkgroepen en op de jaarlijkse EEAC-conferentie. Bovendien organiseerde de Minaraad hoorzittingen over de milieuprioriteiten van het Sloveense en Franse EU-voorzitterschappen. De keuze van onderwerp voor het capitulum selectum bij het jaarverslag 2007 bewees bovendien de waarde dat de Minaraad hecht aan de Europese samenwerking en het Europese beleidsniveau. Prof. dr. Marc Pallemmaerts (Universiteit van Amsterdam & Université Libre de Bruxelles/IEEP) werd daarbij gevraagd om een bijdrage te schrijven over *'De Europese milieuwetgeving en de toestand van het milieu in Europa: balans en toekomstperspectieven zes jaar na het zesde Milieuactieprogramma'*.

In dit jaarverslag vindt u een meer gedetailleerd overzicht van de voorbije advisering en werking van de Minaraad in 2008. Het uitneembare capitulum selectum bij dit jaarverslag gaat dit jaar dieper in op de rol van het milieubeleid als hefboom uit de economische crisis. De auteurs formuleren daarbij voorstellen voor een positieve wisselwerking tussen milieubescherming en het behoud van onze welvaart tijdens de huidige economische crisis.

Ik wens u veel leesplezier.

Hubert David
Voorzitter Minaraad

1 De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, kortweg de Minaraad, is een adviesorgaan van de Vlaamse Regering. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies voor alles wat verband houdt met milieu en natuur. Zoals duidelijk bepaald in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, hebben milieu en milieubeleid een ruime betekenis. Hierdoor is de Raad ook begaan met thema's als duurzame ontwikkeling, ruimtelijke ordening, energie, mobiliteit, landbouw en natuurlijke hulpbronnen. De adviezen die de Raad verstrekt, zijn niet-bindend. De besluitvormers zijn vrij om de aangereikte argumenten en opmerkingen al dan niet in hun beleid te integreren.

1.1 Taakstelling

De taakstelling van de Minaraad staat omschreven in artikel 4 van het Oprichtingsdecreet (bijlage 1). De Raad kan adviezen, aanbevelingen en studies uitbrengen op verzoek van de Vlaamse Regering of op eigen initiatief. Sinds 18 mei 1999 kan ook het Vlaams Parlement de Minaraad rechtstreeks om advies vragen.

De Minaraad zal op basis van ondersteunende studie en maatschappelijk overleg tussen alle relevante partners (1) het draagvlak voor het milieubeleid versterken en (2) via advisering bijdragen aan de kwaliteit van het milieubeleid.

In een aantal gevallen is de Vlaamse Regering niet alleen gerechtigd, maar ook verplicht om het advies van de Minaraad in te winnen. Deze plicht slaat op voorontwerpen van decreet inzake leefmilieu of natuurbehoud, het te voeren milieubeleid en het begrotingsbeleid, milieukwaliteitsnormen en uitvoeringsbesluiten over mobiliteitsbeleid, sommige afzonderlijke beleidsplannen zoals bijvoorbeeld het milieubeleidsplan, het milieujaarprogramma, de uitvoeringsplannen bij het afvalbeleid, afbakeningsplannen bij het natuurbeleid, alsook op een aantal milieubeleidsovereenkomsten en erkenningen. Voor milieureglementen of beleidsvoornemens inzake milieubeleid bestaat meestal geen adviesvraagplicht, maar kan het desondanks toch nuttig zijn om hierover advies te vragen. Los van een beleidstekst kan de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement eveneens algemene vragen voorleggen aan de Minaraad.

De Raad mag ook aanbevelingen of adviezen op eigen initiatief uitbrengen. Het betreft dan onderwerpen die volgens de Raad actueel of prangend zijn. De Raad gaat daarbij geen milieukwesties uit de weg die raakvlakken hebben met andere beleidsniveaus zoals de Europese Unie, de federale overheid, de provincies en gemeenten.

De Minaraad vult zijn bevoegdheid tot studie op drie manieren in. In de eerste plaats werkt het secretariaat zelf – in overleg met de werkgroepen van de Raad – studies uit op basis van eigen onderzoek. Daarnaast geeft de Raad studieopdrachten uit, naar rato van één (studieopdracht) per jaar. Ten slotte organiseert de Minaraad regelmatig studiedagen, colloquia en hoorzittingen die in functie staan van inhoudelijke projecten in de werking van de Minaraad. De resultaten worden steeds gepubliceerd.

De Minaraad doet ook aan 'intrinsiek overleg'. Qua samenstelling bundelt de Raad immers zowel de milieupijler als de sociaaleconomische component van de maatschappij. De uitdaging bestaat erin om de diverse belangen te verzoenen bij de behandeling van de afzonderlijke adviesonderwerpen. Slaagt de Raad hierin, dan weten de beleidsmakers welke oplossing een draagvlak heeft. Als een consensus niet mogelijk blijkt, dan levert de Raad aan de politieke besluitvormers een duidelijk overzicht van de argumenten die de leden bij een bepaald vraagstuk aanbrengen en van de mate waarin deze afwijken. Dit leidde de Minaraad tot het motto: 'consensus waar mogelijk, een duidelijke weergave van standpunten waar nodig'.

1.2 Samenstelling

De Minaraad telt 24 stemgerechtigde leden en zeven deskundigen zonder stemrecht. De samenstelling wordt omschreven in het Oprichtingsdecreet.

HUBERT DAVID
Voorzitter

MONIQUE SYS
Ondervoorzitter

De voorzitter en de ondervoorzitter worden benoemd door de Vlaamse Regering en hebben stemrecht. Ze nemen de belangrijke taak op zich om de transitie van de oude naar de nieuwe strategische milieuraad te begeleiden (zie 1.4).

Omdat de milieu- en natuurbenadering centraal staat in de raadswerking, zijn twaalf stemgerechtigde zetels voorbehouden aan vertegenwoordigers van Vlaamse milieu- en natuurverenigingen. Momenteel zijn zes mandaten toegewezen aan Natuurpunt en zes aan de Bond Beter Leefmilieu (BBL). BBL is de koepelorganisatie van de milieu- en natuurverenigingen en draagt zijn vertegenwoordigers rechtstreeks voor. De andere plaatsen worden ingevuld vanuit de verenigingen en na advies van de BBL.

SAMENSTELLING MINARAAD VLAANDEREN (1991)

De sociaaleconomische partners hebben recht op zes vertegenwoordigers. Ze worden gekozen op voordracht van de organisaties die lid zijn van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). De volgende zes organisaties leveren elk één stemgerechtigde vertegenwoordiger: het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV), de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB), het Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV), de Boerenbond (BB), de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en het Vlaams Network van Ondernemingen (VOKA).

De vier groene sectorraden hebben elk één stem in de Minaraad. Het betreft de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud (VHRN), de Vlaamse Hoge Bosraad (VHBR), de Vlaamse Hoge Jachtraad (VHJR) en de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij (VHRR). De inbreng van deze adviesraden is voornamelijk technisch en sectorgebonden. Zij vertegenwoordigen de verenigingen en experts die begaan zijn met of rechtstreeks gebruik maken van natuurwaarden.

De Raad doet ook beroep op de expertise van zeven niet-stemgerechtigde leden. De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) draagt vijf wetenschappers voor. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) vaardigen elk één deskundig lid af. Zij helpen de adviezen te toetsen op hun wetenschappelijke en administratieve haalbaarheid.

Eind 2007 liep het mandaat van de leden van de huidige Minaraad ten einde. Als overgang naar en in afwachting van de inwerkingtreding van het decreet van 30 april 2004 en de installatie van de nieuwe Minaraad, werd in overleg met het kabinet van de Vlaamse minister van Leefmilieu de procedure voor de hersamenstelling van de Raad opgestart, conform het decreet van 29 april 1991.

1.3 Werking

De Raad is het beslissende orgaan en stelt de adviezen vast.

Het Bureau bestaat uit de voorzitter, de ondervoorzitter, vier leden aangeduid onder de raadsleden en de directeur van het secretariaat. Sinds 2004 zetelen ook twee vertegenwoordigers van de sociaaleconomische partners en één afgevaardigde van de groene sectorraden in het Bureau. Het Bureau bepaalt de agenda van de raadszittingen, volgt de werkgroepen en de werkgroepprocessen op, mandateert het secretariaat, neemt de belangrijkste organisatorische beslissingen en stuurt het personeels- en budgettaire beleid. Het Bureau vergadert minstens 10 maal per jaar en beslist, in tegenstelling tot de Raad, met unanimiteit.

Het secretariaat telt één waarnemend directeur, zeven adjuncten van de directeur, twee deskundigen en twee medewerkers. Het ondersteunt de voorzitter en het Bureau bij de uitvoering van genomen beslissingen. Dit impliceert de voorbereiding en de opvolging van alle activiteiten van de Minaraad.

De voorbereiding van ontwerpadviezen en de opvolging van beleidskwesties gebeurt binnen werkgroepen. Deze werkgroepen zijn samengesteld uit raadsleden, plaatsvervangende raadsleden en door hen aangeduide experts. De plenaire raadsvergadering duidt de werkgroepvoorzitter aan. Elke werkgroep wordt bijgestaan door minstens één lid van het secretariaat. De werkgroepen zijn de motor van de raadsactiviteiten. Ze snijden de voorgelegde problemen te gronde aan, gaan gedetailleerd in op de discussiepunten en komen tot ontwerpadviezen.

1.4 Nieuwe milieuraad in de steigers

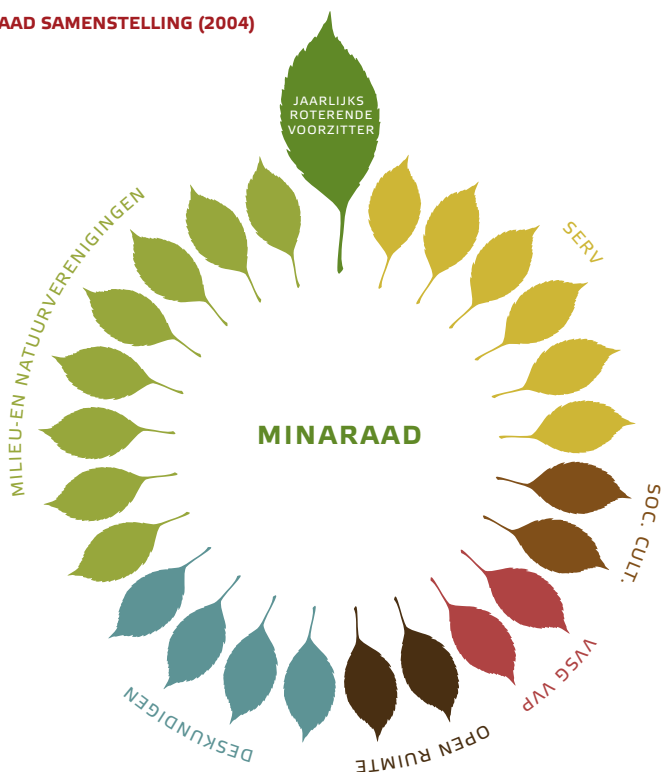
13

In het kader van het algemene reorganisatieproces Beter Bestuurlijk Beleid richten de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement nieuwe strategische adviesraden op voor de verschillende beleidsdomeinen. Het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden vormt de basis van dit proces. Voor het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie werd een nieuwe adviesraad, een nieuwe Minaraad, opgericht via het decreet van 30 april 2004 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel 'Strategische adviesraad'

en tot wijziging van diverse andere decreten. Dit decreet werd gewijzigd door het decreet van 22 december 2006 tot wijziging van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden, van diverse oprichtingsdecreten van strategische adviesraden en van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. Het decreet van 30 april 2004 was in 2008 nog niet van toepassing. Niettemin heeft de Minaraad het overgangsproces naar een nieuwe strategische milieuraad verder voorbereid in het Bureau en in samenwerking met de Management Ondersteunende Diensten van het beleidsdomein LNE voor wat de praktische modaliteiten van de transitie betreft.

MINARAAD SAMENSTELLING (2004)

Op 19 december 2008 voegde de Vlaamse Regering een lid toe aan art 11.1.2 van het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid waarin staat dat de Minaraad functioneert als de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE). Voor het beleidsveld Energie van het beleidsdomein LNE behandelt de Minaraad vooral de milieukundige dimensie, terwijl de SERV de sociaal-economische dimensie voor zijn rekening neemt. Gezamenlijke adviezen worden niet uitgesloten.

2 Adviezen 2008

2.1 Strategisch milieubeleid

2.1.1 Europa

Telkens bij het begin van een nieuw voorzitterschap van de Europese Unie, spitst de Minaraad zich toe op de milieuprioriteiten van de voorzittende lidstaat. In 2008 waren Slovenië en Frankrijk aan de beurt.

Het klimaatbeleid was de topprioriteit van het **Sloveense EU-voorzitterschap**¹. De Minaraad pikte daarop in en formuleerde verschillende aandachtspunten voor de Vlaamse onderhandelaars in Europa. Concreet ging de Raad dieper in op de voorstellen voor de verdeling van de emissiereductie-inspanning tussen de lidstaten, op het optrekken van het aandeel hernieuwbare energiebronnen en op de herziening van de Europese broeikasgasemissierechtenhandel. Bij dit laatste had de Raad vooral aandacht voor de inzet van veilingen als instrument om de emissierechten aan de bedrijven toe te wijzen. Ook de reductie van de CO₂-emissies van personenwagens kwam aan bod. Het biodiversiteitsbeleid stond eveneens hoog in de prioriteitenlijst van de Slovenen. De Raad focust daarbij op het biodiversiteitspakket van de Europese Commissie dat uitgewerkt werd, op het effect van klimaatsverandering op de biodiversiteit en op de ontbossing en de handel in illegaal gekapt hout.

Het **Franse EU-voorzitterschap** zette drie pakketten prioritair op de milieugenda: energie en klimaat, duurzame consumptie en productie en preventie van risico's en verontreiniging². Het internationale klimaatbeleid stond volledig in het teken van het nieuwe klimaatakkoord dat het Kyoto-protocol moest opvolgen. Tijdens het Franse voorzitterschap werd de lat hoog gelegd om in een eerste lezing met het Europees Parlement tot een akkoord te komen over het omvangrijke pakket met maatregelen van de Commissie. De Minaraad waarschuwde ervoor dat dit de milieueffectiviteit van de

1 Advies van 25 januari 2008 over de milieuprioriteiten van het Sloveense voorzitterschap van de Europese Unie. Het advies werd goedgekeurd mits standpunten van VOKA, UNIZO en Boerenbond.
2 Advies van 10 juli 2008 over de milieuprioriteiten van het Franse voorzitterschap van de Europese Unie. Het advies werd goedgekeurd mits standpunten van ACV, ABVV, ACLVB, VOKA, UNIZO en Boerenbond.

verschillende onderdelen van het pakket niet mocht aantasten. Dit gold in het bijzonder voor de herziening van de emissiehandel, het toelaten van externe emissiereductiekredieten, de duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen en de maatregelen om de CO₂-uitstoot van wagens aan te pakken.

De Miniraad was verheugd dat het pakket aan maatregelen over duurzame consumptie en productie een prioriteit was van het Franse voorzitterschap. Op het vlak van productnormering, milieulabeling en milieu-informatiesystemen voor bedrijven zag de Raad belangrijke mogelijkheden om vooruitgang te boeken. Hij vond dat Europa een toekomstgerichte strategie moest volgen waarbij milieuvriendelijke producten gestimuleerd worden omdat dit kan bijdragen aan de Europese competitiviteit.

In de tweede helft van 2010 wordt **België** voor zes maanden **voorzitter van de Europese Unie**. De Vlaamse minister van Leefmilieu zal dan de Europese Raad Leefmilieu voorzitten. Dit is een grote uitdaging en een belangrijke verantwoordelijkheid. De Miniraad volgde de voorbereiding in 2008 nauwgezet en zal de Europese jaarconferentie in 2010 van de EEAC (European Environment and Sustainable Development Advisory Councils) organiseren. Als centraal thema wordt 'duurzaam landgebruik' naar voor geschoven. De focus ligt op het organiseren van een op duurzame ontwikkeling gerichte wisselwerking tussen landgebonden beleidsthema's (zoals biodiversiteit, landbouw, water en bodem) en andere thema's (zoals mobiliteit, ruimtelijke ordening en energie). Daarnaast gaat de aandacht naar het optimaal organiseren van het maatschappelijke overleg en de dialoog tussen de gebruikersgroepen (landbouwers, landeigenaars, natuurontwikkelaars, enz.).

In zijn advies vroeg de Miniraad aan de Vlaamse Regering om het Europese klimaat- en energiebeleid op een hoger niveau te tillen en om de transitie naar een koolstofarme en duurzame economie een centrale plaats te geven in het voorzitterschapsprogramma³. Omdat Europa de biodiversiteitsdoelstelling in 2010 wellicht niet zal halen, riep de Miniraad Vlaanderen op om het Europese biodiversiteitsbeleid sterke nieuwe impulsen te geven richting herstel van biodiversiteit en ecosystemen. Ook een betere handhaving, meer transparantie in het beleid, minder 'soft law' (vrijwillige en vrijblijvende initiatieven), toegang tot de rechter en een Europese milieu-inspectie moesten, volgens de Raad, op de agenda gezet worden. Ten slotte pleitte de Raad voor een integratie van de Lissabonstrategie en de Europese Strategie voor Duurzame Ontwikkeling. De Miniraad vond dat het ambitieniveau van de maatregelen uit het Actieplan voor Duurzame Consumptie en

³ Advies van 27 november 2008 over de voorbereiding van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in 2010. VOKA, UNIZO en Boerenbond onthielden zich.

Productie aanzienlijk moest opgetrokken worden om een transitie naar een fossielarme economie mogelijk te maken.

De Minaraad is een actief lid van de European Environment and Sustainable Development Advisory Councils (EEAC), de Europese koepelorganisatie van regionale en nationale milieu- en duurzame ontwikkelingsraden. De **EEAC**-werkgroep Duurzame Ontwikkeling bereidde het **statement** 'Sustaining Europe for a Long Way Ahead: making long-term sustainable development policies work' voor en keurde het goed op 5 juni 2008. De Minaraad vertaalde het document naar het Nederlands en keurde het goed als een advies op eigen initiatief⁴, waarmee de Raad het statement meteen ook onderschreef. Tijdens de jaarlijkse conferentie van de EEAC in oktober 2008 werd dit statement voorgesteld en opgestuurd naar onder andere de Franse president (toen ook EU-voorzitter) Nicolas Sarkozy en Europees Commissievoorzitter José Manuel Barroso.

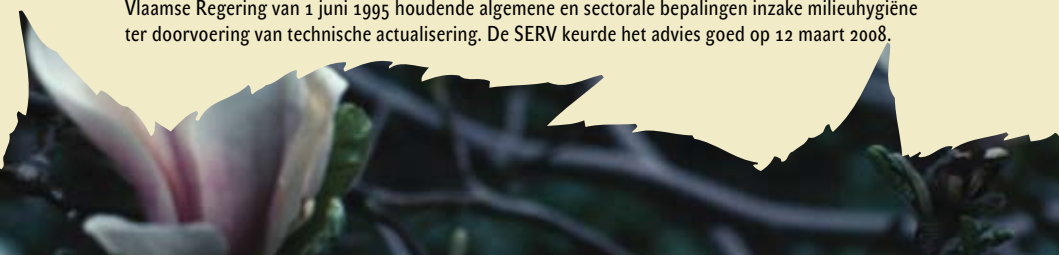
2.1.2 Beter bestuur

De Vlaamse Regering beoogde de **Vlaamse milieuregelgeving** inhoudelijk te actualiseren via een ontwerpbesluit⁵. In een gezamenlijk advies toonden SERV en Minaraad zich tevreden met een reeks langverwachte aanpassingen en vereenvoudigingen aan Vlarem die waren ingegeven door het streven naar verdere administratieve vereenvoudiging, maatschappelijke en technologische evoluties (o.a. BBT), nieuwe kennis en informatie, Europese en internationale regelgeving, nieuwe of intussen gewijzigde Vlaamse regelgeving, herschikkingen van taken en bevoegdheden van diensten door BBB en rechtzetting van fouten en tekortkomingen in eerdere aanpassingen van Vlarem. Niettemin waren er een aantal aspecten waarover de Raden minder tevreden waren. Daarom formuleerden zij in hun advies opmerkingen en voorstellen om het wijzigingsbesluit verder te verbeteren in het licht van de vooropgestelde doelstellingen van het besluit.

17

4 Advies van 26 juni 2008 over het EEAC-statement 'Naar een duurzaam Europa in de toekomst: beleidsaanbevelingen voor duurzame ontwikkeling op lange termijn.' De SERV-partners onthielden zich bij dit advies.

5 Gezamenlijk Minaraad-SERV-advies van 6 maart 2008 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning en van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne ter doorvoering van technische actualisering. De SERV keurde het advies goed op 12 maart 2008.

In het **verzameldecreet Energie, Leefmilieu, Openbare Werken, Landbouw en Visserij**⁶ kwamen verschillende thema's aan bod: energie, water en integraal waterbeleid, afvalstoffen, bossen, natuurbehoud, jacht, de mestproblematiek, milieuvergunningen, de titel Milieueffect- en Veiligheidsrapportage van het DABM, bodemsanering en de bodembescherming en de titel Handhaving van het DABM. Maar ook het thema openbare werken werd aangehaald in het voorlaatste hoofdstuk. Het bevatte enkele bepalingen over schade aan het wegdek door te zwaar geladen vrachtwagens (aslasten). Het laatste hoofdstuk behandelde materies die behoren tot de bevoegdheid van de minister-president in zijn hoedanigheid van Vlaams minister van Landbouw en Zeevisserij. De Miniraad vond een verzameldecreet een handige formule om kleinere wijzigingen door te voeren aan diverse decreten, maar met dit voorontwerp leek de formule toch wel zijn grenzen bereikt te hebben. Het voorontwerp was lijvig en behandelde een groot aantal inhoudelijk erg uiteenlopende onderwerpen. Sommige geregelde materies waren ingrijpend (bv. de decretale basis voor het opleggen van openbardienstverplichtingen aan beheerders van het elektriciteitsnet en het aardgasnet, de reguleringsinstantie voor drinkwater, de natuurrichtplannen). De formule bemoeilijkte in dit geval de organisatie van een transparant en vlot besluitvormingsproces.

2.1.3 Begroting

Het programmadecreet bij de **eerste aanpassing van de begroting 2008** bevatte drie inhoudelijke hoofdstukken⁷: een pact met de lokale overheden (Lokaal Pact), fiscaliteit en sportieve vrijetijdsbesteding. De Miniraad ging enkel in op het fiscale hoofdstuk. De Vlaamse Regering wou een volledige vrijstelling doorvoeren van de onroerende voorheffing voor het kadastraal inkomen van nieuw materieel en outillage vanaf 2008. De Raad beschikte over onvoldoende informatie (zoals bv. de reguleringsimpactanalyse en het advies van de Inspectie van Financiën) om een uitspraak ten gronde te doen over het voorstel. Om van deze belastingvrijstelling gebruik te kunnen maken, zouden bedrijven een energiebeleidsovereenkomst moeten ondertekenen en naleven. Grote bedrijven moesten bijvoorbeeld het benchmarkconvenant ondertekenen. De Miniraad apprecieerde het dat de vrijstelling gekoppeld werd aan een engagement van de bedrijven zelf, maar had

6 Advies van 24 april 2008 over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en visserij. De SERV-partners onthielden zich bij de hoofdstukken over energie en water. Boerenbond, UNIZO en VOKA namen nog standpunten in bij het hoofdstuk Mestdecreet.

7 Briefadvies van 28 februari 2008 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008. De SERV-partners onthielden zich.

ernstige bedenkingen bij de accurate en transparante opvolging van de engagementen die de bedrijven aangingen binnen het benchmarkconvenant. De regering wenste ook de onroerende voorheffing te verminderen voor energiezuinige woningen. De Minaraad meende dat deze maatregel mogelijk een positieve bijdrage kon leveren voor het rationeel energiegebruik in Vlaanderen. Maar ook hier beschikte de Raad over onvoldoende informatie om een uitspraak ten gronde te doen. Niettemin vroeg de Raad meer duidelijkheid over het gewicht van de belastingvermindering. Om effectief te kunnen zijn, moest het gaan om een reële compensatie van de extra kosten die de eigenaars van energiezuinige huizen doen. Bovendien had de Raad bedenkingen bij de gehanteerde drempels. De Raad was voorstander van een belastingverlaging die evenredig zou zijn aan de mate waarin de energieprestatie van de woning hoger ligt dan het economisch optimum.

In juni 2008 volgde nog een **tweede aanpassing van de begroting 2008**⁸. De Vlaamse Regering regelde daarin de teruggave van betaalde successierechten voor bossen waarvoor een bosbeheerplan opgesteld wordt. De Raad steunde deze regeling maar benadrukte het belang van het bosbeheerplan als instrument om duurzaam bosbeheer bij particulieren te stimuleren. Hij ijverde ook voor voldoende toezicht op de toekenning van de vrijstelling. De regering nam zich ook voor om de formule voor de heffing op grondwaterwinning te fixeren en niet meer jaarlijks bij te sturen. De Raad bleef voorstander van een gebiedsgerichte verfijning van de heffing ter bescherming van de grondwatervoorraden. Omdat veel grondwaterlagen overgeëxploiteerd zijn, pleitte de Raad eerder voor verdere acties die leiden tot duurzaam watergebruik, waaronder ook het jaarlijks aanpassen van sturende heffingen. Het programmadecreet maakte het mogelijk om kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI) met een maximale capaciteit van 20 IE te beschouwen als een niet-ingedeelde inrichting. De Minaraad had daarbij heel wat vragen

19

⁸ Briefadvies van 10 juli 2008 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008. De SERV-partners onthielden zich.

en vroeg de nodige verduidelijking. Om de kwaliteit van de KWZI's te ondersteunen, drong hij aan op het verplicht invoeren van een kwaliteitskeurmerk. De Raad vroeg ook om de milieu-impact van de afschaffing van de meldingsplicht voor KWZI's te evalueren. Ten slotte voerde de tweede aanpassing een heffingsvrijstelling in voor de verwerking van slib afkomstig van KWZI's met een maximale capaciteit van 20 IE. De Raad had daar geen bemerkingen bij.

In oktober ontving de Miniraad het voorontwerp van decreet ter **begeleiding van de begroting 2009**⁹. De Raad was verheugd dat de voorgestelde decreetwijzigingen zich beperkten tot legistische verduidelijkingen en begrotingstechnische aspecten. Hij ging dieper in op de decretale basis die de Vlaamse Regering creëerde om aan het VITO referentietaken te kunnen opleggen. Ook de aanpassing van de wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging aan de herindeling van de zuiveringszones en de afstemming van de bepalingen op de nieuwe Vlarem-definitie voor IBA's kwamen aan bod. De Raad pleitte daarbij om de wijzigingen aan de heffingsregels binnen een duidelijk algemeen beleidskader te plaatsen. Hij herhaalde zijn vraag tot motivering van de aanpassing van de heffingscoëfficiënt voor ziekenhuizen en onderwijsinstellingen. De Raad wou vooral garanties dat de nodige stimulansen voorzien zouden worden voor een efficiënter en duurzamer watergebruik in ziekenhuizen en onderwijsinstellingen.

2.2 Instrumenten

2.2.1 Milieueffectenrapportage

In 2008 werkte de Vlaamse Regering aan de omzetting van de Europese plan-m.e.r.-Richtlijn in het Vlaamse recht. Milieueffectrapportage (m.e.r.) omvat de systematische en wetenschappelijk verantwoorde analyse en evaluatie van de te verwachten gevolgen voor mens en milieu, van een voorgenomen actie en van de redelijkerwijze in beschouwing te nemen alternatieven voor de actie of onderdelen ervan. Het bevat ook de beschrijving en evaluatie van de mogelijke maatregelen om de gevolgen van de voorgenomen actie op een samenhangende wijze te vermijden, te beperken, te verhelpen of te compenseren. Het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) bevat een 'generieke regeling' voor de omzetting van de m.e.r.-Richtlijn. De richtlijn laat ook uitdrukkelijk de omzetting toe via 'specifieke'

⁹ Briefadvies van 23 oktober 2008 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2009. De SERV-partners onthielden zich.

regelingen die enkel gelden voor een bepaald type of een bepaalde groep van plannen en programma's (integratiespoor). Een ontwerpbesluit wilde het **integratiespoor** realiseren **voor ruimtelijke uitvoeringsplannen**. Door het integratiespoor moet in een vroeg stadium van het voorbereidende proces rekening gehouden worden met milieueffecten van alternatieven die aan bod komen in het ruimtelijk planningsproces en moet de milieubeoordeling gericht gebeuren op wat in een RUP kan opgenomen worden.

Minaraad en SERV stonden positief tegenover het concept achter het ontwerpbesluit¹⁰. Het besluit bood een juridische basis voor de experimenten die op het terrein plaatsvinden en gaf zo de kans om meer ervaring op te doen. Maar SERV en Minaraad vroegen met aandrang om na een leerperiode werk te maken van een volwaardige integratie van het instrument plan-m.e.r. en van de bepalingen van de plan-m.e.r.-Richtlijn in de regelgeving ruimtelijke ordening. Dit was volgens de Raden nodig om de mogelijkheden van het integratiespoor optimaal te benutten. Ze vonden de bestaande regelgeving bovendien niet duidelijk omdat verschillende juridische teksten, die deels naar elkaar verwezen maar elkaar ook deels uitsloten, samen gelezen moesten worden. Om de leerperiode ten volle te benutten, moest het ontwerpbesluit volgens de Raden bepalen dat de praktijk na enkele jaren geëvalueerd moest worden op basis van het ontwerp, waaruit de regering dan de nodige lessen zou moeten trekken.

2.2.2 Handhaving

Het voorontwerp van **Milieuhandhavingsbesluit** bevatte de meeste bepalingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de titel Handhaving van het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM). Dit fase 1-decreet omvat voornamelijk handhavingsbepalingen van het milieuhygiënerecht en heeft dus vooral betrekking op de verontreinigingsproblemen. Minaraad en SERV stelden vast dat hier en daar nog iets ontbrak in het voorontwerp van Milieuhandhavingsbesluit¹¹. Zo vonden ze het doelmatiger om het minimum aantal lokale toezichthouders zoveel mogelijk te bepalen aan de hand van het aantal inrichtingen en de soort ervan. Bovendien kan de regeling

21

10 Gezamenlijk Minaraad-SERV-advies van 25 januari 2008 over milieueffectrapportage bij ruimtelijke uitvoeringsplannen (integratiespoor). Het SERV keurde het advies goed op 12 maart 2008.

11 Gezamenlijk Minaraad-SERV-advies van 9 september 2008 over het uitvoeringsbesluit voor de titel Handhaving van het DABM. De SERV keurde het advies goed op 10 september 2008.

niet in werking treden alvorens de aangekondigde subsidie- en ondersteuningsregel voor lokale toezichthouders van kracht is. Het ontwerpbesluit lijkt te impliceren dat de bestaande taakverdeling tussen de lokale besturen en de gewestelijke afdeling Milieu-inspectie (AMI) verlaten wordt. De taak van AMI zou uitbreiden. SERV en Minaraad opteerden voor het behoud van de bestaande taakverdeling en vroegen de regering om het erg vage bestaande concept 'hoog toezicht' goed uit te klaren. Ze waren ook vragende partij voor een gestroomlijnd systeem van toezicht dat een opeenvolging van verschillende deelcontroles bij een bedrijf zoveel als mogelijk moet vermijden en dat de functiescheiding verder doorvoert. Verder steunden Minaraad en SERV de intentie van de Vlaamse Regering om zoveel mogelijk toezichthouders de bevoegdheid te geven om op te treden tegen vrijveelddelicten. De Raden pleitten ook voor de nodige doorstroming van informatie over milieumisdrijven en milieu-inbreuken tussen de verschillende toezichthouders en dit op een eenvoudige manier zoals bijvoorbeeld via een internetdatabank.

De Raden verwachtten dat de interne onderverdeling van het departement in verschillende afdelingen en de onderlinge taakverdeling kwalitatief werk zal garanderen. Naar aanleiding van de oprichting van het Milieuhandhavingscollege, pleitten ze ook voor een algemeen objectief mechanisme voor de benoeming van rechters bij administratieve rechtbanken en vergelijkbare instellingen. SERV en Minaraad herhaalden wel hun vraag om de lijst van gedragingen die ingedeeld worden bij de milieu-inbreuken, periodiek te evalueren. Ten slotte betreurden de Raden dat een overzicht van de kosten voor het invoeren van de nieuwe regeling niet beschikbaar was toen de decretale beleidskeuzes gemaakt werden. Ze stelden voor dat ook dit een aandachtspunt zou zijn bij de evaluatie.

Eind vorig jaar was het fase 1-decreet nog steeds niet in werking getreden, maar niettemin legde de Vlaamse Regering het voorontwerp van **fase 2-decreet** voor, dat het toepassingsgebied van het fase 1-decreet moet uitbreiden met het **milieubeheerrecht** (dat onder andere betrekking heeft op natuurbescherming en bossen), het Oppervlaktedelfstoffen-decreet en het Mestdecreet. Minaraad en SERV apprecieerden de politieke wil om werk te maken van de handhaving van het milieurecht in het algemeen en van het milieubeheerrecht in het bijzonder¹². Ze vonden het fase 2-voorontwerp van decreet in zijn geheel genomen positief. Het gaf een duidelijk signaal aan de samenleving dat de overheid de handhaving van de regels voor

12 Gezamenlijk Minaraad-SERV-advies van 27 november 2008 over de uitbreiding van de titel Handhaving van het DABM voor de handhaving van de regelgeving milieubeheer. De SERV keurde het advies goed op 10 december 2008.

natuur en bos opwaardeerde. De Raden waardeerden het dat de administratie meer instrumenten krijgt voor de handhaving van het milieubeheersrecht zoals bijvoorbeeld de veralgemeende mogelijkheid om bestuurlijke maatregelen en geldboeten op te leggen. De mogelijkheid om mondeling bestuurlijke maatregelen op te leggen en de optie die de strafrechter krijgt om het herstel te bevelen van de schade die het gevolg is van een milieumisdrijf, vonden de Raden een goede aanpassing van de fase 1-instrumenten.

De decreetgever kwam in het voorontwerp terug op de beslissing dat gewestelijk personeel het statuut van officier van gerechtelijke politie kan krijgen en belast kan worden met opsporingstaken rond milieuverontreiniging. De memorie van toelichting legt niet uit waarom. De beslissing is nog niet uitgevoerd in de praktijk. De koerswijziging gebeurt dus niet op basis van ervaring. In hun advies over het fase 1-decreet stonden SERV en Minaraad nochtans positief tegenover die beleids optie.

Het debat over de wenselijkheid van de bestuurlijke transactie (minnelijke schikking) werd al gevoerd in fase 1. Het is ook relevant in het kader van de handhaving van het milieubeheer. De literatuur stelt dat het instrument geschikt is voor kleinere vergrijpen, zeker als er sprake is van betrapting op heterdaad. In het kader van de handhaving van het milieubeheersrecht zou vrij frequent sprake zijn van dergelijke situaties. Daarom vatten de Raden het debat over de wenselijkheid van de bestuurlijke transactie nog eens samen in het advies.

2.2.3 Milieuvergunning

Voor de milieu- en stedenbouwkundige aspecten van eenzelfde project moesten tot vorig jaar twee verschillende **vergunningaanvragen** ingediend worden. Om beide procedures beter op elkaar af te stemmen wilde de Vlaamse Regering een **uniek loket** invoeren voor wanneer er een effectieve inhoudelijke band bestaat tussen de beide vergunningen en als het vergunningen betreft die in eerste administratieve aanleg worden afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen. Het voorontwerp van decreet moest het Milieuvergunningsdecreet, het decreet Ruimtelijke Ordening en het EPB-decreet wijzigen. De Minaraad vond het afstemmen van de verschillende vergunningsstelsels een goed idee, niettemin miste hij een degelijke en transparante beleidsvoorbereiding via een regulerings-

impactanalyse (RIA)¹³. De gedeeltelijke invoering van het systeem via de grote wijziging van het decreet Ruimtelijke Ordening was volgens de Raad problematisch omdat er kritiek bestond op een aantal andere veranderingen door die grote wijziging. Ten slotte oordeelde de Raad dat de vergunningsreglementering complexer zou worden omdat bedrijven voortaan konden kiezen voor de geïntegreerde of niet-geïntegreerde weg. De facto kwam er zo een procedure bij, ook al bevatte de geïntegreerde procedure wel een reeks positieve punten.

2.2.4 *Inpraak*

Het Verdrag van Aarhus steunt op drie pijlers: toegang tot milieu-informatie, inspraak bij het milieubesluitvormingsproces en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden. In 2005 werd het verdrag gewijzigd om voldoende **inspraak** te voorzien **bij de toelatingsprocedure voor genetisch gemodificeerde organismen (GGO's)**¹⁴.

Elke verdragspartij moet sindsdien in een vroeg stadium zorgen voor doeltreffende informatieverstrekking en inspraak van de bevolking alvorens een beslissing te nemen over het al dan niet toestaan van de doelbewuste introductie in het milieu en het op de markt brengen van GGO's. De Minaraad beklemtoonde het belang van de internationale harmonisatie van regelgeving en ondersteunde de Vlaamse Regering bij de instemming met de wijziging van het verdrag. In de huidige Belgische regelgeving op federaal niveau worden gedifferentieerde procedures in de publieke inspraakprocedure slechts voorzien voor doelbewuste introductie. De Raad vroeg aandacht voor de invulling van de uitzonderingsbepalingen voor zowel doelbewuste introductie als voor het op de markt brengen waarbij de transparantie en de duidelijkheid van de modaliteiten gewaarborgd moeten worden.

13 Advies van 26 juni 2008 over het voorontwerp van decreet afstemming milieuvergunning – stedenbouwkundige vergunning (uniek loket). De SERV-partners onthielden zich.

14 Briefadvies van 26 juni 2008 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met de wijziging van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, aangenomen op 27 mei 2005 in Almaty. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

2.2.5 Ecologiesteun

De Minaraad werd de laatste jaren herhaaldelijk om advies gevraagd over wijzigingen aan het besluit Ecologiesteun. De **aanpassing van het Ecologiesteunbesluit** anno 2008 mikte op een administratieve vereenvoudiging, het aantonen van het stimulerende effect van steunverlening, het optrekken van steunpercentages en steunmaxima, het schrappen van de penalisatie en het niet langer uitsluiten van ecologiesteun voor investeringen bij derden. De Minaraad was over het algemeen vrij positief over de voorgestelde wijzigingen, maar hij waarschuwde er wel voor dat de drang naar administratieve vereenvoudiging niet mocht leiden tot het versoepelen van de milieudoelstellingen¹⁵. Hij vroeg bijgevolg ook garanties dat de milieuambities minstens zouden overeind blijven. De Raad was ook geen voorstander van het ongedaan maken van de penalisatieregeling, zolang het negatieve effect van een penalisatie niet ondubbelzinnig werd aangetoond. Na een evaluatie van de impact van zijn vroegere adviezen over het Ecologiesteunbesluit, toonde de Raad zich tevreden.

2.3 Milieuhygiëne & klimaat

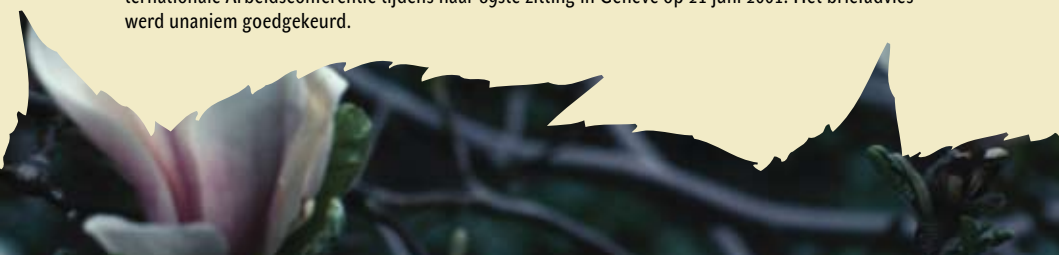
2.3.1 Chemicaliën

Vlaanderen legde begin 2008 de instemming met het internationale **Verdrag over de veiligheid en gezondheid in de landbouw** voor ter advisering¹⁶. De ondertekenende staten moeten een systeem voorzien om landbouwers beter te informeren over het gebruik van chemische producten in de landbouw en de gevaren voor hun gezondheid. De Minaraad steunde de ondertekening van het verdrag, maar pleitte ook voor een blijvende waakzaamheid en voor controles op de gebruikte producten, omdat er nog steeds producten in de handel circuleren die niet (meer) conform zijn aan de regelgeving en daardoor een ernstige bedreiging vormen voor de gebruiker en het leefmilieu. De lidstaten moeten eveneens

25

15 Advies van 9 september 2008 over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2007 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest. De SERV-partners onthielden zich.

16 Briefadvies van 28 februari 2008 over het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag nr. 184 betreffende de veiligheid en gezondheid in de landbouw, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar 89ste zitting in Genève op 21 juni 2001. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

een gepast systeem voorzien voor de inzameling, recyclage en verwijdering van deze chemische producten. In dat kader vroeg de Minaraad blijvende aandacht voor de ophaling van verlopen of vervallen producten. Hij hoopte ook dat de geleverde inspanningen voortgezet en continu verbeterd zouden worden en benadrukte het belang van het gebruik van alternatieve methoden in de landbouwsector.

2.3.2 Energie

Wanneer de Minaraad en de SERV om advies gevraagd werden over hetzelfde onderwerp m.b.t. energiebeleid, onthielden de SERV-partners zich systematisch in de Minaraad. Zij brachten dan een afzonderlijk advies uit in het kader van de SERV.

Via het Vlaams Energierenovatieprogramma 2020 wil de Vlaamse overheid het energieverbruik van de woningen met 30% verminderen. Een van de voorgestelde maatregelen is de **premie voor energiebesparende investeringen** door niet-belastingbetalers. De Minaraad vond dit initiatief positief, maar vroeg meer aandacht voor het uitvoeren van een energiescan of -audit alvorens te investeren in energiebesparende maatregelen¹⁷. Zo kunnen de gemakkelijkste en meest kostenefficiënte maatregelen gedetecteerd en toegepast worden. De Raad stelde voor om investeringen op advies van een erkend energiedeskundige te belonen met een 10% hogere premie.

De Raad uitte ook zijn bezorgdheid over de onoverzichtelijkheid van het geheel aan premies. Bovendien wees hij op heel wat praktische problemen en onduidelijkheden bij het afstemmen van deze Vlaamse premie op de federale belastingsmaatregelen. Volgens de Raad werd te weinig rekening gehouden met de grote groep huurders die niet snel geneigd zijn om te investeren in hun huurhuis. Ten slotte pleitte de Raad voor het integreren van de bestaande fondsen, zoals het energiefonds dat deze maatregel financiert, in een klimaatfonds.

De Vlaamse Regering stelde gelijktijdig voor om de overgangperiode om koudebruggen in rekening te brengen in de energieprestatie, nogmaals met twee jaar uit te stellen. De Minaraad betreunde dit uitstel en verkoos te starten met een bestaande en eenvoudige berekeningsmethodiek om die in

¹⁷ Briefadvies van 21 januari 2008 over het voorontwerp van besluit tot toekenning van premies voor het uitvoeren van energiebesparende investeringen in woningen. De SERV-partners onthielden zich.

een latere fase uit te breiden tot een meer gedetailleerde berekeningsmethode¹⁸. Het voorontwerp tot **wijziging van de EPB-eisen** bevatte ook een aantal extra vrijstellingen of afwijkingen voor specifieke categorieën van gebouwen (tijdelijke gebouwen, kleine gebouwen, beschermde gebouwen, enz.). De Minaraad kon instemmen met het principe van een gedeeltelijke of volledige vrijstelling voor gebouwen waar de EPB-eisen technisch, functioneel of economisch niet haalbaar zijn, maar had bedenkingen bij de vrijstelling voor rusthuizen en showrooms.

Het veelvuldig bijsturen van de regelgeving verhoogt de complexiteit en doet de rechtszekerheid dalen. Daarom vroeg de Raad ook een vereenvoudiging van de regelgeving alsook het samenvoegen van de gerelateerde besluiten.

Jaarlijks wordt bij elk gezin een vast bedrag in mindering gebracht op de elektriciteitsfactuur.

Door het vrijmaken van de elektriciteitsmarkt moest de Vlaamse Regering vorig jaar een wijziging doorvoeren in de definitie van de eenheidsprijs die gebruikt wordt om de waarde van **gratis elektriciteit** te berekenen. De nieuwe referentieprijs lag echter lager dan voorheen. De Minaraad kon zich daar niet mee akkoord verklaren, omdat dit het sociale en ecologische doel van de maatregel aantastte¹⁹. De Minaraad pleitte voor de combinatie van 100 kWh gratis elektriciteit (per gezin en per persoon) en voor een hogere prijs voor de resterende elektriciteit die verbruikt wordt. De Raad was ervan overtuigd dat dit een belangrijke stimulans zou zijn voor meer rationeel energiegebruik. De Raad vond ook dat energiearmoede moet aangepakt worden door het nemen van concrete maatregelen. Administratieve problemen met de gratis stroomregeling mochten niet gebruikt worden als excuus om de regeling af te schaffen.

27

18 Briefadvies van 21 januari 2008 over het voorontwerp van besluit tot wijziging van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen. De SERV-partners onthielden zich.

19 Briefadvies van 28 februari 2008 over de wijziging van de regels voor de toekenning van gratis elektriciteit voor huishoudelijke afnemers. De SERV-partners onthielden zich.

Om de toegankelijkheid, de logistieke kwaliteit en de inhoudelijke samenhang van de energieregelgeving te verbeteren, bracht de Vlaamse Regering in de zomer een **decreet met Algemene Bepalingen voor het Energiebeleid (DABE)** uit naar analogie met het decreet houdende Algemene Bepalingen voor Milieubeleid (DABM). Volgens de memorie van toelichting zou het slechts gaan om het coördineren van de bestaande regelgeving, maar de Miniraad stelde vast dat er ook een beperkt aantal wijzigingen aan de bestaande regelgeving werd doorgevoerd²⁰. In de bestaande decreten werden hernieuwbare bronnen gedefinieerd als alles wat niet-fossiel of niet-nucleair is, en duurzaam ingezet wordt. Het voorontwerp van DABE somde de niet-fossiele en niet-nucleaire bronnen limitatief op en beschouwde ze 'per definitie' als duurzaam. De Miniraad was van mening dat hernieuwbare bronnen niet per definitie duurzaam zijn. Dit hangt namelijk ook af van de manier waarop ze ingezet worden, zoals de recente discussie over biobrandstoffen aantoonde. De Raad formuleerde ook een aantal bedenkingen bij de nieuwe regeling voor de brandstofleveranciers en de evaluatie van de definitie van een 'rendabele investering' in 2008. Ten slotte ging de Raad ook in op de wijziging van het DABM waarbij de advisering van het energiebeleid door SERV en Miniraad aan bod kwam.

Eveneens in de zomer regelde de Vlaamse Regering de invoering van een **energieprestatiecertificaat (EPC) bij het verkopen en verhuren van niet-residentiële gebouwen**. Volgens de Miniraad werden een aantal kansen niet benut, zoals het verhogen van de rechtszekerheid, het respecteren van de timing uit het stappenplan en het voldoende afstemmen met andere beleidsdomeinen²¹. De samenwerking met de andere gewesten vond de Raad wel positief. Maar ondanks het aanwenden van hetzelfde softwareprogramma zag het er naar uit dat de erkenningsvoorwaarden voor erkende deskundigen van elkaar zouden verschillen. Daarom vroeg de Raad bijkomende voorwaarden qua opleiding en/of ervaring, bijkomende maatregelen om de onafhankelijkheid van de energiedeskundigen te garanderen en een verdere vereenvoudiging van de erkenningsstructuur.

De regering voorzag ook in een **subsidiëring** van 20% voor de plaatsing van **microwarmtekrachtinstallaties of warmtepompen** door niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen zoals gemeentebesturen. Deze konden nog niet genieten van financiële steun. De Raad

20 Briefadvies van 26 augustus 2008 over het voorontwerp van decreet houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid. De SERV-partners onthielden zich.

21 Briefadvies van 26 augustus 2008 over het voorontwerp van besluit houdende de invoering van het energieprestatiecertificaat voor niet-residentiële gebouwen bij verkoop en verhuur. De SERV-partners onthielden zich.

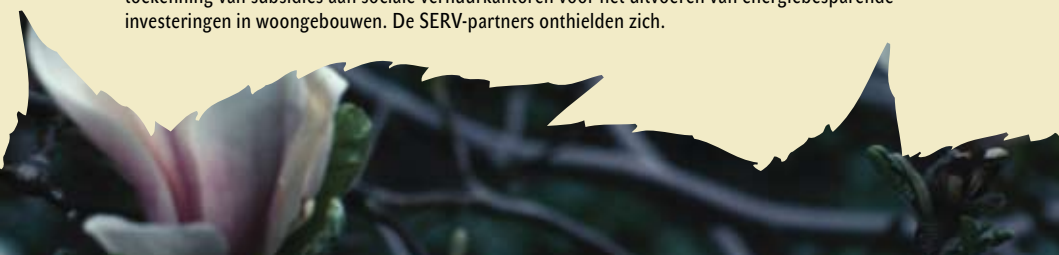
steunde dit initiatief maar meende wel dat subsidiëring pas kon indien de meer efficiëntere maatregelen al genomen waren (isolatie van dak, isolatie van kelders, isolatie van leidingen, superisolerend glas, energie-efficiënte verlichting, zonnewering, enz.)²². De Raad had ook enkele technische opmerkingen. Zo kwam de plaatsing van warmtepompen alleen in aanmerking als de warmtepomp niet gebruikt kon worden voor koeling. De Minaraad vroeg zich af of deze voorwaarde niet versoepeld moest worden: de warmtepomp moet dienen als hoofd- of basisverwarming en mag niet primair gericht zijn op actieve koeling.

De Vlaamse Regering voorzag tijdens de zomer ook een **subsidieregeling** voor welbepaalde **energiebesparende investeringen in private woningen** die door **sociale verhuurkantoren** gehuurd en doorverhuurd worden. De subsidie bedraagt 100% van het geïnvesteerde bedrag en moet gefinancierd worden via het Energiefonds. De Minaraad vond dit een positieve maatregel omdat er nog een aanzienlijk CO₂-reductiepotentieel ligt bij gezinnen met een laag inkomen²³. De Vlaamse Regering ging echter uit van 2000 renovatiedossiers met een gemiddelde investeringskost van 5000 euro. Dit was slechts een fractie van de woningen die bewoond worden door mensen met een laag inkomen. Het was maar de vraag of dit geen ongelijkheid creëerde met andere sociaal zwakkeren die een woning huren. De Minaraad suggereerde de Vlaamse overheid om het systeem van Sociale Verhuurkantoren uit te breiden en de maatregel af te stemmen met het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE). Dit is een federaal instrument dat werkt met leningen aan een lage rentevoet voor sociaal zwakkeren. Ten slotte stelde de Raad voor om te onderzoeken of er geen administratief eenvoudige manier bestond om toch beroep te kunnen doen op de federale belastingvermindering voor energiebesparende investeringen.

Eind 2008 voorzag de regering nog de invoering van een **dakisolatiepremie** van 500 euro vanaf 1 januari 2009. Voor sommige doelgroepen kan de premie oplopen tot 1000 euro. De Minaraad vond het een stap in de

22 Briefadvies van 26 augustus 2008 over de toekenning van een subsidie voor de plaatsing van micro-warmtekrachtinstallaties en warmtepompen door niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen. De SERV-partners onthielden zich.

23 Briefadvies van 26 augustus 2008 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van subsidies aan sociale verhuurkantoren voor het uitvoeren van energiebesparende investeringen in woongebouwen. De SERV-partners onthielden zich.

goede richting om de Vlaming rationeler met energie te laten omspringen, maar merkte op dat de investering in dakisolatie zichzelf al vrij snel terugverdiende²⁴. Uit cijfers bleek ook dat de burger veeleer premies voor superisolerend glas en condensatieketels aanvroeg, dan dat hij zijn dak isoleerde. Volgens de Raad lag de oorzaak bij het onoverzichtelijke kluwen aan energiebesparende initiatieven en maatregelen. Daarom pleitte hij voor een uniek loket voor alle energiepremies. De Raad drong ook aan om de meest kostenefficiënte maatregelen prioriteit te geven, zodat bijvoorbeeld de na-isolatie van bestaande spouwen of de isolatie van (kruip)kelders ook in aanmerking komt voor een premie. De voorgestelde dakisolatiepremie kon gecumuleerd worden met andere premies waardoor de totale premie in sommige gevallen hoger kon uitkomen dan de investeringskost. De Raad vond het beter om dit te vermijden.

©
ISOLATIE-
PAGINA.NL

De regering besliste eerder al om in 2008 en 2009 50.000 **energiescans** te laten uitvoeren bij kansarme gezinnen en wenste daar nog eens 12.500 bijkomende scans aan toe te voegen in 2009. Vanaf 2010 zouden elk jaar 25.000 scans moeten plaatsvinden. Bij de introductie van het systeem van

²⁴ Briefadvies van 27 november 2008 over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1992 houdende instelling van een aanpassingspremie en een verbeteringspremie voor woningen, tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 maart 2007 inzake de openbaredienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik, en tot invoering van dakisolatiepremies. De SERV-partners onthielden zich.

energiescans bleek de meest beoogde doelgroep, de beschermde klanten, moeilijk te bereiken waardoor de gemeenten de doelgroep uitbreidden. De energiescans waren echter op maat van beschermde klanten gemaakt en veel minder voor niet-beschermde. De Raad vreesde dat dit probleem nog groter zou worden wanneer het aantal uit te voeren scans opgetrokken werd²⁵. Daarom vroeg hij een evaluatie van het systeem waarbij moest bewaakt worden dat niet enkel de milieudoelstelling maar ook de sociale doelstelling gerealiseerd werd, namelijk het uitvoeren van energiescans bij de lagere-inkomensgroepen en bij huurders.

Tegelijk stelde de Vlaamse Regering **wijzigingen** aan het **EPB-besluit en het EPB-decreet** voor. De voorgestelde wijziging aan het EPB-decreet voorzag aanpassingen aan het systeem van de verslaggever, wijzigde de bestaande procedure inzake gelijkwaardigheid (met betrekking tot de technieken) en responsabiliseerde behalve de architect ook andere partners om de verslaggever van de nodige informatie te voorzien. De aanpassing aan het EPB-besluit hield een verstrakking in tot E-peil 80 voor woningen vanaf 2010. De Minaraad vond E-peil 80 echter te weinig ambitieus omdat veel woningen al aan deze norm voldoen²⁶. De Raad stelde bovendien voor om de lijn door te trekken en de EPB-eisen voor kantoren eveneens aan te passen.

De Raad drong ook aan op het ontwikkelen van een stappenplan met duidelijke tussentijdse normverstrengingen, waardoor bouwheren, aannemers en andere betrokkenen een duidelijk zicht zouden krijgen op de toekomstige eisen. Als doelstelling voor 2015 stelde de Minaraad voor om het energieprestatiepeil voor nieuwbouwwoningen op de passiefstandaard te brengen. Hij was verder voorstander om alle financiële middelen te heroriënteren naar het geven van financiële stimuli per E-punt dat de bouwheer beter scoort dan de geldende wetgeving. De Raad vond ook dat de gemeenten, die verder willen gaan dan de hogere overheid, niet mogen afgeremd worden. Ten slotte suggereerde de Minaraad een afzonderlijke norm voor het primaire energieverbruik voor ruimteverwarming, brak hij een lans voor de controle van de luchtdichtheid van gebouwen en beaamde hij dat de EPB-software een heikel punt blijft.

25 Ibidem.

26 Briefadvies van 27 november 2008 over het voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en het voorontwerp van decreet tot wijziging van het EPB-decreet. De SERV-partners onthielden zich.

2.3.3 Afvalbeheer

Met het **Verdrag** over de inzameling, afgifte en inname van **afval in de Rijn- en binnenvaart** willen de betrokken landen de vervuiling van de vaarwegen door de binnenvaart vermijden door de vervuiler te laten betalen. De Minaraad ging akkoord met de grote lijnen van het Vlaamse Instemmingsdecreet²⁷, maar vroeg meer duidelijkheid over de implementatie van het verdrag in Vlaanderen. Zo was er nog geen ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid en was het onduidelijk welke de (milieu-)gevolgen zouden zijn van dit verdrag. Door het verdrag werd het lozen van waswater niet meer ingedeeld in Vlareem waardoor ook de in Vlareem voorziene controle- en handhavingsmogelijkheden wegvielen. De Raad stelde vast dat er al initiatieven genomen waren om de controle en de handhaving uit te werken via de havenreglementeringen. Hij vond dit een goede zaak, maar wees tegelijk op mogelijke problemen in de overgangsfase. De voorkeur van de Raad ging daarom uit naar een uniforme en gebiedsdekkende regelgeving. Ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater door schepen zijn toegestaan in het verdrag, behalve voor grote passagiersschepen. De normen voor de waterzuiveringsinstallaties van deze schepen zijn soepel, hoewel de technologie voorhanden is om de impact van de lozingen te minimaliseren. Daarom vroeg de Minaraad om de bepalingen voor huishoudelijk afvalwater in dit verdrag te toetsen aan de Europese waterregelgeving.

De Minaraad ontving in 2008 vijf ontwerpen van milieubeleidsovereenkomsten (MBO's). De Raad behandelde het ontwerp van de MBO **afgewerkte olie** en het ontwerp van de MBO **oude en vervallen geneesmiddelen** in één advies²⁸. Hij herhaalde zijn algemeen ongenoegen over het late tijdstip in het beleidsproces waarop de Vlaamse overheid inspraak vraagt over MBO's. De Raad beoordeelde het ontwerp van de MBO voor afgewerkte olie positief, maar suggereerde aanvullingen op het voorgestelde systeem als de afgewerkte olie een positieve marktprijs heeft. Bovendien zag de Minaraad

© ONDERWIJS-BINNENVAART.NL

27 Briefadvies van 25 januari 2008 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag inzake de inzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

28 Advies van 28 februari 2008 over het ontwerp van de milieubeleidsovereenkomst afgewerkte olie en het ontwerp van de milieubeleidsovereenkomst oude en vervallen geneesmiddelen. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

nog mogelijke verbeteringen voor de sensibilisatie en de vergoedingen van de ophalers. Het ontwerp van de MBO voor de selectieve inzameling van oude en vervallen geneesmiddelen werd ook positief beoordeeld, maar de Raad suggereerde de MBO aan te vullen met bijkomende bepalingen over monitoring, preventie, sensibilisatie en informatieverstrekking.

Met het ontwerp van de MBO voor **reclame- en persdrukwerk** wou de Vlaamse Regering de verantwoordelijkheden voor inzameling tot verwerking van de afvalstromen bij de producent van de goederen leggen. De Miniraad beoordeelde het ontwerp van de MBO over reclaimedrukwerk positief, maar vroeg om onder meer de doelstellingen en proefprojecten aan te vullen en het samenwerkingsprotocol te corrigeren²⁹. De Raad stond eveneens positief tegenover het ontwerp van de MBO over persdrukwerk, maar suggereerde om de luiken preventie, recyclage en financiering aan te vullen.

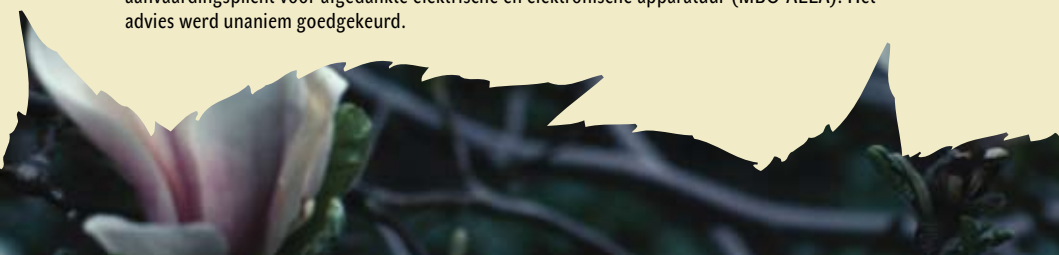
Het ontwerp van de milieubeleidsvereenkomst

afgedankte elektronische en elektrische apparaten (MBO AEEA) voerde

een globale herziening van de vorige MBO door om gevolg te geven aan de Europese AEEA-Richtlijn van 2003. De Miniraad beoordeelde het ontwerp positief maar drong aan om een aantal essentiële bijstellingen door te voeren op het vlak van producthergebruik, preventie, informatieverstrekking, accreditatie, de financiering van huishoudelijke AEEA, de geldreserves, de controle en de handhaving³⁰. De toenmalige preventiedoelstellingen beperkten zich tot 'informerende', 'aanmoedigende' en de plicht om daarover te 'rapporteren' aan de OVAM. Preventiemaatregelen gericht op ecodesign werden niet

29 Advies van 24 april 2008 over het ontwerp van de milieubeleidsvereenkomst reclaimedrukwerk en het ontwerp van de milieubeleidsvereenkomst persdrukwerk. Boerenbond, UNIZO en VOKA formuleerden standpunten in het advies.

30 Advies van 26 augustus 2008 over het ontwerp van de milieubeleidsvereenkomst betreffende de aanvaardingsplicht voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (MBO-AEEA). Het advies werd unaniem goedgekeurd.

meegenomen wegens de beperkte impact van Belgische bedrijven op de productie van nieuwe producten. De Raad zag in de Ecodesignrichtlijn nochtans een kader voor het vaststellen van preventie-initiatieven naar ecologisch ontwerp voor energieverbruikende producten en om het vrije verkeer ervan in de interne markt te garanderen. De Raad vond het ook positief dat producthergebruik in het ontwerp uitgewerkt werd en vond dat het ook verder gestimuleerd moest worden. Ten slotte deelde de Raad de mening van de regering dat de MBO de inzameling van AEEA verder zou stimuleren en dat oplossingen gezocht moesten worden om de AEEA in het restafval en de ongewenste effecten ervan te vermijden.

Het intergewestelijke samenwerkingsakkoord voor de **preventie en het beheer van verpakkingsafval** (ISA) was vorig jaar aan vervanging toe. Ondanks het feit dat een groot aantal uitgangspunten en principes bewaard bleven in het nieuwe ontwerp-ISA, bevatte het niettemin enkele nieuwe begrippen en bepalingen. Zo werd de verpakkingsverantwoordelijkheid ook toegewezen aan de producent of invoerder van serviceverpakkingen. Miniraad en SERV erkenden dat dit voor de detailhandelaars een administratieve vereenvoudiging betekende, maar vroegen een sluitende controle op parallelle import³¹. De Raden stelden vast dat de vooropgestelde doelstellingen per materiaal al ruimschoots gehaald werden. SERV en Miniraad begrepen dat enige flexibiliteit noodzakelijk is, maar benadrukten dat de huidige resultaten voor selectieve inzameling en recyclage behouden moesten blijven, evenals het respect voor de afvalbeheershiërarchie. De Raden vroegen ook dat de overheid een flankerend beleid zou voeren om materiaalrecyclage te stimuleren.

Het ontwerp-ISA voerde een drempel in van 300 kg voor de terugnameplicht. Het invoeren van deze drempel vereiste wel bijkomende controles van de overheid bij bedrijven die rond deze drempel schommelen. Een belangrijke wijziging was de invoering van een nieuwe heffing om een deel van de kosten die nog bij de gemeenschap berusten, te vergoeden. De Raden hadden bemerkingen bij de modaliteiten van deze heffing. Ze vroegen ook om de bestaande discussiepunten over de vergoedingen van de lokale besturen voor recyclage en nuttige toepassing uit te klaren en om te streven naar een billijke kostenefficiënte vergoeding.

31 Gezamenlijk Miniraad-SERV-advies van 22 mei 2008 over het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval. De SERV keurde het advies goed op 23 mei 2008.

2.4 Water & zee

2.4.1 Zee

Vlaanderen wenste anno 2008 in te stemmen met het internationale verdrag voor de **controle van schadelijke aangroeiwerende stoffen op schepen**. Het doel van het verdrag is het wereldwijd verbieden van het gebruik van schadelijke organotinverbindingen in aangroeiwerende systemen voor schepen. Tevens voorziet het verdrag in een mechanisme waardoor het eventuele gebruik van andere schadelijke stoffen in deze aangroeiwerende systemen voorkomen wordt. De Minaraad ondersteunde de ondertekening van het verdrag en gaf aan waar Vlaanderen het federale niveau kon bijspringen bij de uitvoering³². De Raad verwees daarbij naar: 1) het opnemen van de controle van het bestaande verbod op het gebruik van TBT en andere aangroeiwerende verf in de prioriteiten van de afdeling Milieuspectie; 2) het mens- en milieuvriendelijke verwijderen van de afvalstoffen die voortkomen uit het aanbrengen of verwijderen van de aangroeiwerende systemen; 3) het verderzetten van wetenschappelijk-technisch onderzoek en monitoring; 4) het ondersteunen van het ontwikkelen en promoten van alternatieve aangroeiwerende systemen.

Op 1 januari 2007 werd het Europese Visserijfonds (EVF) van kracht. Om daarvan gebruik te kunnen maken, werd elke Europese lidstaat verondersteld een **Nationaal Strategisch Plan (NSP) voor de Visserijsector** uit te werken voor de periode 2007-2013. Het Belgische NSP beschreef de sector via een SWOT-analyse, doelstellingen, prioriteiten, een globale aanpak, een strategie (uitgewerkt in een operationeel programma) en een financieringsplan. De Minaraad vond het uitwerken van het NSP en het Operationeel Programma (OP) een goede evolutie en was verheugd

35

³² Briefadvies van 21 januari 2008 over het ontwerp van decreet houdende instemming met het Internationaal Verdrag betreffende de controle van schadelijke aangroeiwerende systemen op schepen, opgemaakt te Londen op 5 oktober 2001. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

met de visie-ontwikkeling op middellange termijn (tot 2013)³³. De wijze waarop duurzaamheid in al zijn facetten een kans kreeg, was positief. De inhoud gaf de betrokkenheid weer van het merendeel van de belanghebbenden. Het bespreekbaar maken van de omschakeling van de vissersvloot naar alternatieve doelstellingen was ook een goede evolutie. Het bood onder meer mogelijkheden voor de ontwikkeling van mariene beschermde gebieden.

Niettemin miste de Miniraad een langetermijnvisie en het begrip ‘ecosysteembenadering’ in het plan. Daarom vroeg de Raad om bij de tussentijdse evaluatie wel te vertrekken vanuit deze benadering. Het Belgische NSP stelde dat diversificatie de afhankelijkheid van externe factoren zou beperken. De Miniraad was het daarmee eens, maar ging er ook vanuit dat de economische aansturing tot diversificatie niet kon plaatsvinden zonder een voorafgaande evaluatie van de ecologische gevolgen. De Raad stelde ook voor om de parameters zeebodemverstoring, bijvangst, overbevising en kwaliteit van het visbestand op te nemen als indicatoren. Hij stond eveneens positief tegenover de koppeling van het NSP aan de beleidsplannen voor de mariene beschermde gebieden. Ten slotte hoopte de Miniraad op een snelle implementatie van het NSP en het OP.

2.4.2 Water

De **aanpassing van Vlareem aan de zoneringsplannen** voorzag in een vrij omslachtige dubbele regeling waarbij de gemeenten die al over een zoneringsplan beschikten de nieuwe lozingsvoorwaarden moesten hanteren. Gemeenten die nog niet beschikten over een goedgekeurd zoneringsplan vielen terug op de oude indeling in zuiveringszones en de daaraan gekoppelde voorwaarden. SERV en Miniraad erkenden dat de aanpassing van Vlareem aan de nieuwe zoneringsplannen noodzakelijk was en stelden vast dat het besluit verder ging dan de loutere ‘omzetting’ van de huidige zuiveringszones³⁴. In het buitengebied mag sindsdien enkel nog gescheiden riolering aangelegd worden. Het ontwerpbesluit regelde de verplichting tot scheiding van afval- en hemelwater van verharde dak- en grondoppervlakten in het collectief te optimaliseren buitengebied. Het was onduidelijk in welke gevallen hiervan kon afgeweken worden of in welke volgorde van prioriteit de herbestemming van het opgevangen hemelwater moest gebeuren. De Raden vonden dat afval- en hemelwater effectief

33 Advies van 10 juli 2008 over het Nationaal Strategisch Plan voor de Belgische Visserijsector. De SERV-partners onthielden zich.

34 Gezamenlijk Miniraad-SERV-advies van 21 januari 2008 over het ontwerp van besluit tot wijziging van Vlareem I en II naar aanleiding van het vaststellen van de zoneringsplannen. De SERV keurde het advies goed op 12 maart 2008.

gescheiden moesten geloozd worden. Daarom vroegen ze een efficiënt en effectief handhavingssysteem op gemeentelijk vlak voor de scheiding van afval- en hemelwater, en ook voor de plaatsing en de werking van individuele zuiveringen. Opdat duidelijk zou worden welke installaties aan een voldoende hoge kwaliteit beantwoorden, was er ook nood aan een duidelijke productnormering.

De nieuwe **Europese Zwemwaterriichtlijn** bevatte bepalingen voor de controle en beoordeling van de zwemwaterkwaliteit, het beheer van de zwemwaterkwaliteit en de informatieverstrekking aan het publiek. Minaraad en SERV merkten op dat de omzetting naar de Vlaamse regelgeving inhoudelijk weinig afweek van de Europese richtlijn, maar ze misten wel concrete bepalingen over de actieplannen die de Europese lidstaten moeten opstellen³⁵. In een aantal Vlaamse zwemwateren werd de minder strenge norm van de vorige richtlijn nog steeds overschreden.

Het halen van de nieuwe, strengere normen zou dus inspanningen vergen. De Raden concludeerden dat de bevoegde instanties en de VMM realistische en evenredige acties zouden moeten treffen om alle Vlaamse zwemwateren in 2015 een aanvaardbare kwaliteit te bezorgen.

Het **Verdrag van Helsinki** dat de grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren moet beschermen en de samenwerking tussen de oeverstaten wil versterken, werd gewijzigd in 2003. Sindsdien kunnen ook VN-lidstaten die buiten de UNECE (Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties) liggen, toetreden tot het Verdrag van Helsinki. Vlaanderen wenste in te stemmen met deze wijziging en de Minaraad ondersteunde dit voornemen³⁶. De Raad beklemtoonde het belang van internationale samenwerking voor het waterbeleid en -beheer.

35 Gezamenlijk Minaraad-SERV-advies van 21 januari 2008 over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaamse reglement betreffende de milieuvergunning en van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, ter omzetting van Richtlijn 2006/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2006 betreffende het beheer van de zwemwaterkwaliteit en tot intrekking van Richtlijn 76/106/EEG. De SERV keurde het advies goed op 12 maart 2008.

36 Briefadvies van 26 juni 2008 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met de wijziging van het Verdrag van Helsinki van 17 maart 1992 inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, aangenomen op 28 november 2003 te Madrid. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

2.5 Open ruimte

2.5.1 Landbouw

Net voor het zomerreces stelde de regering een **aanpassing van de regelgeving inzake steun aan de investeringen in de landbouw** voor. Gezien de korte adviesperiode (tien werkdagen) kon de Raad zich niet ten gronde uitspreken over de voorliggende wijzigingen³⁷. De Raad wees in zijn advies op de noodzaak van een grondige evaluatie van de VLIF-steun. De resultaten van de ex-post evaluatie PDPO I en de ex-ante evaluatie PDPO II kunnen hierbij ingebracht worden. De Raad had ook bedenkingen met het retroactief invoeren van een aantal wijzigingen. De Raad vroeg tevens om de hoogste steun (40%) te voorzien voor de maatregelen die gericht zijn op de grootste performantie (o.b.v. milieuvriendelijkheid, energie-efficiëntie en innovatief karakter).. De Raad betreurde dan ook de voorgestelde daling van het steunpercentage voor milieuvriendelijke investeringen.

Voor bestemmingswijzigingen van 'geel' naar 'groen' gebied en voor bepaalde 'groene' overdrukken werkte de Vlaamse Regering in 2008 een nieuw decreet **gebruikerscompensatie** uit. De Raad wees er in zijn advies op dat het ontwerpdecreet vooruitliep op de resultaten van de lopende evaluatie van het natuur- en bosbeleid³⁸. Het was logischer geweest om eerst advies te vragen over de evaluatie van het bestaande financieel instrumentarium en nadien pas over een eventuele nieuwe steunregeling. De memorie van toelichting toonde de noodzaak van een nieuwe financiële vergoeding niet aan. Indien er nood zou zijn aan een nieuwe steunregeling dan kan de vergoeding voor gebruikerscompensatie enkel een 'vangnetfunctie' vervullen. Namelijk voor deze gevallen waarvoor nog geen volwaardige vergoeding voor gebruikersschade bestaat.

© DIRK UYTENDAELE

-
- 37 Advies van 10 juli 2008 over de wijziging van de regelgeving inzake de steun aan de investeringen en de installatie in de landbouw. Het advies werd unaniem goedgekeurd.
- 38 Advies van 26 augustus 2008 over het voorontwerp van decreet houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen, overdrukken en beslissingen van de Vlaamse Regering. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

De Minaraad erkende wel dat het voorzien van een volwaardig vergoedingssysteem kan leiden tot een versnelde realisatie van meer natuur- en bosgebieden. Daarom benadrukte de Raad dat de Vlaamse overheid de invoering van een eventuele bijkomende gebruikerscompensatie expliciet moest koppelen aan de versnelde realisatie van de RSV-afbakeningsdoelstellingen. Hij stelde ook vast dat de inschatting van de budgettaire gevolgen van de gebruikerscompensatie gestoeld was op tal van onzekerheden en vroeg daarom een verdere verduidelijking. Ten slotte formuleerde de Raad nog diverse bedenkingen bij de concrete uitvoering van de maatregel.

2.5.2 Natuur

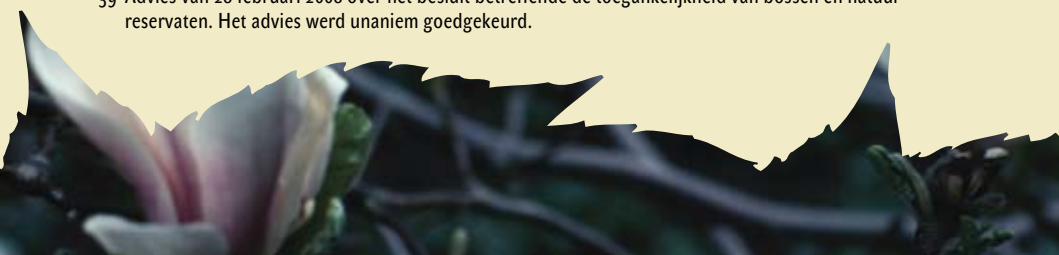

Begin 2008 wijzigde de Vlaamse Regering de **toegankelijkheidsregeling van de bossen en natuurreservaten** via het Toegankelijkheidsbesluit. In de adviesvraag vroeg de bevoegde Vlaamse minister om te streven naar een gecoördineerd advies dat de standpunten van de vier groene sectorraden moest bevatten. De Minaraad heeft daartoe een breed consultatieproces georganiseerd met de Vlaamse Hoge Raden voor de Jacht, Riviervisserij, Natuurbehoud en Bos.

De Minaraad ondersteunde de doelstellingen van de Vlaamse Regering om de toegankelijkheid van natuur- en bosgebieden te vergroten, maar verwees ook naar de nog niet gehaalde doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen³⁹. De Vlaamse overheid moet zorgen voor meer bossen, natuur- en groengebieden om aan de vraag naar toegankelijke natuur te kunnen voldoen. Recreatie in bossen en natuurgebieden is mogelijk, maar kan niet overal en altijd. De afstemming van de recreatieve functies op de ecologische draagkracht van deze gebieden is essentieel. De Raad pleitte daarom voor het uitwerken van duidelijke richtlijnen hieromtrent en vroeg om deze bij het besluit te voegen als toetsingskader. Hij stelde ook voor om een 'code van goede natuurpraktijk' uit te werken voor het recreatieve medegebruik van bossen en natuurgebieden.

39

³⁹ Advies van 28 februari 2008 over het besluit betreffende de toegankelijkheid van bossen en natuurreservaten. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

De Miniraad vond het positief dat het ontwerpbesluit streefde naar een eenvormige bebording van bos- en natuurgebieden. Hij vroeg aandacht voor de kostprijs van de bebording voor de eigenaars en pleitte voor volwaardige subsidiëring. Ten slotte wees de Raad erop dat handhaving en een goede begeleiding cruciale randvoorwaarden zijn opdat de nieuwe toegankelijkheidsregeling tot goede resultaten op het terrein zou kunnen leiden.

De Raad werd in 2008 ook om advies gevraagd over de **evaluatie van het gevoerde natuur- en bosbeleid**. De Raad formuleerde in zijn advies enkel voorstellen tot beperkte aanpassing van de wetgeving of tot finalisering van lopende projecten⁴⁰. De Raad wees erop dat voor een aantal doelstellingen van het natuur- en bosbeleid de doelfstand nog zeer groot is. Heel specifiek vroeg de Raad meer transparantie bij het verwerven van natuur- en bosgebieden, een volwaardig vergoedingssysteem, een volwaardig instrumentarium voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen en het soortenbeleid, een volwaardige instrumentenmix voor private bosbeheerders, een indexering van de beheerssubsidies, aandacht voor beheersovereenkomsten met een langere looptijd, een verdere operationalisering van de beheersgroepen en de ondersteuning en uitbreiding van de bestaande monitoringinstrumenten.

Einde 2008 ontvingen SERV en Miniraad een adviesvraag over een ontwerpbesluit **instandhoudingsdoelstellingen**. De Raden vroegen aandacht voor een volwaardige uitvoering van de Habitat- en Vogelrichtlijn⁴¹. Tegen ten laatste eind 2010 moeten de speciale beschermingszones in Vlaanderen definitief worden aangewezen. Tegen uiterlijk 2010 moeten gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen en instandhoudingsdoelstellingen per gebied worden vastgesteld. Deze kunnen dienen als eenduidig en sluitend toetsingskader voor elke passende beoordeling. De Raden zagen een duidelijke meerwaarde in het ontwerpbesluit. Het kan meer duidelijkheid en transparantie scheppen, onder meer over de financiële bepalingen. De Raden vonden het ook positief dat bij de opmaak en in de bepalingen van het ontwerpbesluit geopteerd werd voor een ruim overleg met de betrokken doelgroepen.

40 Briefadvies van 9 september 2008 over de evaluatie van het natuur- en bosbeleid. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

41 Gezamenlijk Miniraad-SERV-briefadvies van 23 december 2008 over het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van de daaraan verbonden instandhoudingsdoelstellingen. De SERV keurde het briefadvies goed op 14 januari 2009.

2.5.3 Regionale Landschappen

De Minaraad wordt elk jaar om advies gevraagd over de **werkingsverslagen van de elf erkende regionale landschappen**⁴². De voorbije jaren drong de Raad al meermaals aan op een grondige evaluatie en bijsturing van het instrument regionale landschappen (RL). Dit is echter nog steeds niet gebeurd. Niettegenstaande de talrijke structurele knelpunten vindt de Minaraad dat het ANB haar rol in de centrale aansturing van het instrument moet bewaken en voluit moet nemen. De Raad adviseerde negatief over de werking van de Regionale Landschappen West-Vlaamse Heuvels, Meetjesland, Vlaamse Ardennen, Dijleland, Haspengouw & Voeren. De werking van de Regionale Landschappen Houtland, Zenne Zuun Zoniën, Noord-Hageland, Groene Corridor en Kempen & Maasland werd positief beoordeeld.

Begin 2008 diende het **Regionaal Landschap IJzer en Polder** een aanvraag tot voorlopige erkenning als regionaal landschap in. Het werkingsgebied omvat de gemeenten Alveringem, Diksmuide, Houthulst, Koekelare, Kortemark, Langemark-Poelkapelle, Lo-Reninge en Veurne. De Minaraad formuleerde tal van bemerkingen bij de erkenningscriteria⁴³. Bovendien ontbraken bepaalde documenten in het dossier.

Op basis hiervan kon de Raad de aanvraag niet positief adviseren.

Ongeveer gelijktijdig werd de Raad om advies gevraagd over de uitbreiding van het **Regionaal Landschap Houtland** met de gemeenten Ichtegem en Ruiselede. De Minaraad stelde vast dat de uitbreidingsvraag heel uitvoerig en degelijk uitgewerkt werd en dat het RL Houtland bleef voldoen aan de erkenningsvoorwaarden (o.a. qua landschappelijke kwaliteiten en ecologische waarde)⁴⁴. Daarom adviseerde de Raad positief over de uitbreiding van het RL Houtland.

41

42 Advies van 26 juni 2008 over de werking van de regionale landschappen. Het advies werd unaniem vastgesteld.

43 Advies van 7 april 2008 over de voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap IJzer en Polder. Het advies werd unaniem vastgesteld.

44 Briefadvies van 7 april 2008 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap Houtland. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

Het **Regionaal Landschap Lage Kempen** diende een aanvraag in tot definitieve erkenning als regionaal landschap. Het werkingsgebied omvat de gemeenten Beringen, Bocholt, Halen, Ham, Hamont-Achel, Hechtel-Eksel, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Neerpelt, Overpelt, Tessenderlo en Zonhoven. Het erkenningsdossier was uitvoerig opgebouwd en gestructureerd volgens de acht erkenningscriteria. De Raad adviseerde de aanvraag tot definitieve erkenning positief⁴⁵.

2.5.4 Erkenning natuur- en milieuverenigingen

De Minaraad bracht in 2008 advies uit over de aanvraag tot erkenning van de **vzw West-Vlaamse Milieufederatie** als regionale vereniging en de erkenning van de **vzw Dialoog**, de **vzw Trage Wegen** en de **vzw Friends of the Earth** als gewestelijke thematische vereniging^{46 47 48}. De Minaraad adviseerde positief over de aanvraag van de eerste drie verenigingen. De aanvraag tot erkenning van de vzw Friends of the Earth werd op basis van de ingediende werkingsjaren 2006 en 2007 negatief beoordeeld. In het algemeen drong de Raad ook aan op bijkomende financiële middelen opdat nieuwe erkenningen niet ten koste zouden gaan van de financiering van de bestaande erkende milieu- en natuurverenigingen.

2.5.5 Jacht

Bij de **herziening van het huidige Jachtopeningsbesluit** deelde de Vlaamse Regering het besluit op in een Jachtopeningsbesluit en een Jachtvoorwaardenbesluit. De Minaraad vroeg voldoende samenhang te voorzien tussen de jachtbesluiten en andere wetgevingsinitiatieven over het soortenbeleid en

45 Advies van 22 mei 2008 over de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap Lage Kempen. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

46 Advies van 22 mei 2008 over de erkenningsaanvragen van de vzw Dialoog en de vzw Trage Wegen als gewestelijke thematische vereniging en de vzw West-Vlaamse Milieufederatie als regionale vereniging. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

47 Advies van 26 juni 2008 over de erkenningsaanvraag van de vzw Friends of the Earth als gewestelijke thematische vereniging. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

48 Advies van 22 mei 2008 over de erkenningsaanvragen van de vzw Dialoog en de vzw Trage Wegen als gewestelijke thematische vereniging en de vzw West-Vlaamse Milieufederatie als regionale vereniging. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

herhaalde zijn vraag naar een volwaardig soortenbeleid⁴⁹. Ten aanzien van de voorliggende jachtbesluiten formuleerde de Raad concrete aanbevelingen bij de afstemming tussen jacht en recreatief medegebruik, bij de regeling voor de vogelrijke gebieden en bij de diverse vormen van bestrijding.

Artikel 6 van het Jachtvoorwaardenbesluit voorziet de opschorting van de jacht in vogelrijke gebieden tussen 15 november en eind februari. Jacht is wel toegestaan indien de lokale actoren in gezamenlijk overleg of afzonderlijk maatregelen voorstellen om de verstoring van de populaties watervogels te vermijden. Deze voorstellen moeten eerst aan de Minaraad voorgelegd worden. De Raad ontving in de loop van december al een eerste dossier over het **vogelrijke gebied 'De Kuifeend en de Grote Kreek'**, terwijl de handleiding om de voorstellen gelijkvormig op te maken nog niet officieel was goedgekeurd. Het consensusvoorstel bevatte bijgevolg een aantal formele tekortkomingen. Daarom achtte de Raad het niet wenselijk om een positief advies te geven⁵⁰. Hij stelde voor om het voorstel terug te sturen naar de indieners ter vervollediging. De Raad wenst opnieuw advies te geven na de nodige aanpassingen en na de publicatie van het ministerieel besluit dat een wettelijke basis moet geven aan de handleiding.

2.6 Ruimtelijke ordening & mobiliteit

2.6.1 Ruimtelijke ordening

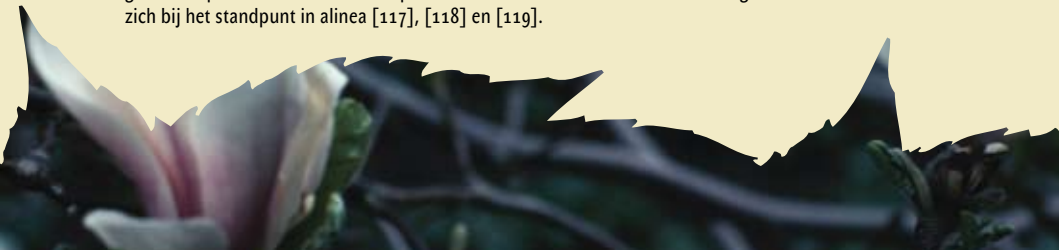
In 2008 wijzigde de Vlaamse Regering het **decreet Ruimtelijke Ordening** (1999) voor de twintigste maal. Het ontwerpdecreet hield samen met het voorontwerp van **decreet Grond- en Pandenbeleid** zowel grotere als kleinere wijzigingen aan het beleid in. De Raad miste een degelijke en samenhangende onderbouwing van de fundamentele keuzes in beide ontwerpdecreten⁵¹. Er werden voornamelijk ad-hocoplossingen geboden voor problemen die zich situeerden op het vlak van zonevreemde bedrijven,

43

49 Advies van 7 april 2008 over het Jachtopenings- en Jachtvoorwaardenbesluit. De Vlaamse Hoge Jachtraad onthield zich.

50 Briefadvies van 23 december 2008 over de jacht in het vogelrijke gebied 'De Kuifeend en de Grote Kreek'. Het briefadvies werd unaniem vastgesteld.

51 Advies van 22 mei 2008 over het voorontwerp van decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid en voorontwerp van decreet betreffende het grond- en pandenbeleid. De SERV-partners onthielden zich en de Vlaamse Hoge Bosraad onthield zich bij het standpunt in alinea [117], [118] en [119].

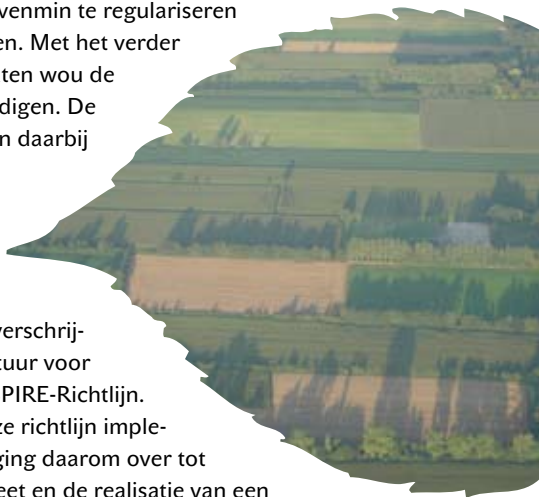
zonevreemde woningen, infrastructuurprojecten, handhaving en bijkomende schadecompensaties (voor landbouw). Bovendien betreurde de Miniraad dat niet volop gekozen werd voor inspraak en overleg bij de ontwikkeling van de decreten.

De Raad stelde een verdere versoepeling van het ruimtelijke beleid vast door de (her)introdactie van een aantal elementen en nieuwe bijkomende uitzonderingsregels. Er werden speciale, ingekorte procedures voorzien voor infrastructuurprojecten van groot strategisch belang. De Miniraad meende echter dat deze projecten moeten kaderen in een algemene ruimtelijke visie en afgestemd moeten zijn op het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Daarnaast werd het toepassingsgebied voor planologische attesten sterk uitgebreid: meer bedrijven kwamen in aanmerking, maar ook zonevreemde woningen werden toegevoegd. De Raad vond dat de oorspronkelijke doelstelling van het planologisch attest hierdoor volledig onderuit gehaald werd. Het decreet bouwde ook oplossingsmogelijkheden in voor weekendverblijven. De Miniraad vroeg om in ruimtelijk kwetsbare gebieden geen uitdovend woonrecht toe te kennen en om illegale weekendverblijven evenmin te regulariseren via ruimtelijke uitvoeringsplannen. Met het verder operationaliseren van de planbaten wou de regering het systeem vereenvoudigen. De Raad vond dat de beide decreten daarbij tekort schoten.

2.6.2 Geografie

De Europese Commissie verzagde de uitbouw van een grensoverschrijdende Europese data-infrastructuur voor ruimtelijke informatie via de INSPIRE-Richtlijn. De Vlaamse Regering moest deze richtlijn implementeren vóór 15 mei 2009 en ging daarom over tot de actualisatie van het GIS-decreet en de realisatie van een **Geografische Data-Infrastructuur in Vlaanderen (GDIV)**. De Miniraad ging akkoord met de grote lijnen van het ontwerpdecreet, maar vroeg zich af hoe het gezamenlijk gebruik van geografische data intergemeestelijk georganiseerd zou worden zonder samenwerkingsakkoord⁵². Hij wees er bovendien op dat bepaalde gebruikers van het GDIV die ook

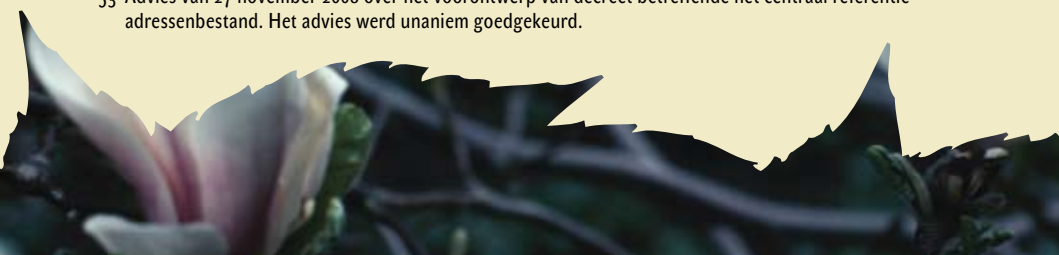
52 Briefadvies van 26 augustus 2008 over het voorontwerp van decreet betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

toeleveranciers van geografische informatie waren, niet onder het toepassingsgebied van het GDIV vielen. Voor hen moesten bepaalde gebruiksvoorwaarden vastgesteld worden. Bovendien vond de Raad dat de Vlaamse overheid het dynamische karakter van de databanken onderschatte. Hij vroeg daarom duidelijke afspraken voor de organisatie van de gegevensopmaak bij dynamische databanken. Ten slotte stelde de Raad voor om de gedeeltelijk overname uit het decreet Openbaarheid van Bestuur (DOB) te vervangen door een verwijzing naar de regeling uit het DOB. Dit vermijdt dubbel werk als het DOB ooit mocht wijzigen en zo werden ook de andere bepalingen uit het DOB van toepassing op het ontwerpdecreet.

Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) heeft in 1999 het project **Centraal Referentieadressenbestand (CRAB)** opgestart⁵³. De Vlaamse Regering wou dit vorig jaar decretaal verankeren omdat het CRAB tal van voordelen biedt als authentieke geografische gegevensbron voor adressen in het Vlaamse Gewest. De Minaraad ging akkoord met de opzet van het ontwerpdecreet, maar vroeg zich af of het voor elke gemeente mogelijk was om de gestelde implementatietermijn te halen. Om deze te halen, raadde de Raad aan om de gemeenten instrumenteel te ondersteunen bij het integreren van lokale adressendatabanken in de CRAB-databank. De Minaraad stelde ook vast dat er nog geen afsprakenkader was tussen het AGIV, de gebruikers en de gemeenten over de communicatie van onjuiste adresgegevens. Dergelijk afsprakenkader in de gegevenshuishouding was noodzakelijk. Het CRAB bevatte sleutels om zijn authentieke geografische gegevensbron te linken aan andere gegevensbronnen met relevante milieu-informatie. De Raad vroeg de regering om in het ontwerpdecreet voldoende rekening te houden met de mogelijkheden voor controlerende en toezichthoudende instanties op dat vlak. De Minaraad wou ten slotte dat de overheid de nodige voorzieningen zou treffen om de authentieke registratie voor gebouwen in een gebouwenregister te ontwikkelen en operationeel te maken.

53 Advies van 27 november 2008 over het voorontwerp van decreet betreffende het centraal referentie-adressenbestand. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

2.6.3 Havens

Het strategisch plan voor ieder van de vier Vlaamse zeehavens vormt de vertrekbasis voor de verdere ontwikkeling van de zeehavens en voor de afbakening van de zeehavens in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. De Minaraad formuleerde bedenkingen bij de gevolgde procedure bij het **Strategisch Plan Haven Antwerpen (SPHA)**⁵⁴ en bij de beschikbaarheid van een strategisch kader voor het Vlaamse Havenbeleid. Hij vroeg ook het uitgangspunt van duurzame (ruimtelijke) ontwikkeling en de basisvoorwaarde van een volwaardige natuurontwikkeling te bewaken en te streven naar een gunstige staat van instandhouding van de beschermde habitats en soorten. De Minaraad had voorts bedenkingen bij het mobiliteitsaspect van het SPHA en pleitte voor het concretiseren van duidelijke randvoorwaarden inzake milieugebruiksruimte. Hij vroeg daarbij aandacht voor de leefbaarheid van de nabije woonkernen en voor een economisch leefbare landbouw.

⁵⁴ Advies van 27 november 2008 over het strategisch plan voor de haven van Antwerpen. VOKA en UNIZO formuleerden standpunten. Bij de opmaak van het advies over het SPHA opteerde de Minaraad opnieuw voor een actieve inbreng van de betrokken provinciale en gemeentelijke milieueraden (provinciale milieueraden van Antwerpen en Oost-Vlaanderen, gemeentelijke milieueraden van Antwerpen, Beveren, Sint-Gillis-Waas, Stabroek, Zwijndrecht).

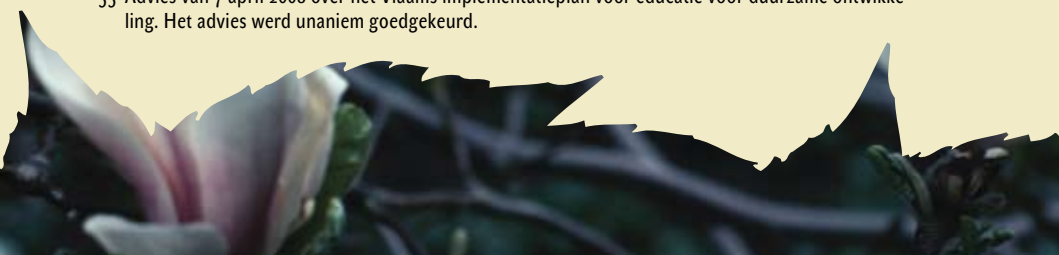
2.7 Participatie & lokale besturen

2.7.1 *Educatie voor duurzame ontwikkeling*

België en Vlaanderen engageerden zich in het verleden om het VN-decennium voor duurzame ontwikkelingseducatie 2005-2014 te implementeren. De Minaraad ging daarom in 2008 dieper in op het ontwerp van **Vlaams Implementatieplan voor educatie voor duurzame ontwikkeling (EDO)**⁵⁵. De Raad vond in het ontwerp een uitgebreide analyse en inventarisatie van de beleidscontext terug. Om van een volwaardig implementatieplan te kunnen spreken, ontbraken echter nog concrete operationele doelstellingen, maatregelen, een tijdspad per actie of per doelstelling, de aanduiding van middelen en evaluatie-instrumenten. De Raad drong daarom aan om zo snel mogelijk werk te maken van een volwaardig Vlaams implementatieplan.

De acties uit het ontwerpplan waren vaag, weinig vernieuwend en weinig ambitieus. Een aantal acties kon bovendien als ongewijzigd beleid geklasseerd worden en was bijvoorbeeld al aangekondigd of uitgewerkt of behoorde tot het normale takenpakket van de overheidsdiensten. De Minaraad vroeg de regering om deze acties te herformuleren, te versterken en te zoeken naar uitbreiding. De Minaraad drong ook aan om de voorgestelde EDO-coördinatiecel organisch of stapsgewijs te laten groeien. De Minaraad wees er bovendien op dat de taakstelling van de procesbegeleiders en van de wetenschappelijke onderzoeker duidelijker gedefinieerd moest worden. De Raad suggereerde ook een EDO-databank te ontwikkelen en vroeg de regering om het middenveld en partners te betrekken bij het opstellen en het uitvoeren van het plan door een volwaardig participatief proces op te starten. De Minaraad hoopte dat de overheid wervend zou omgaan met het implementatieplan en stelde voor om het plan voor te leggen aan diverse (thematische) fora.

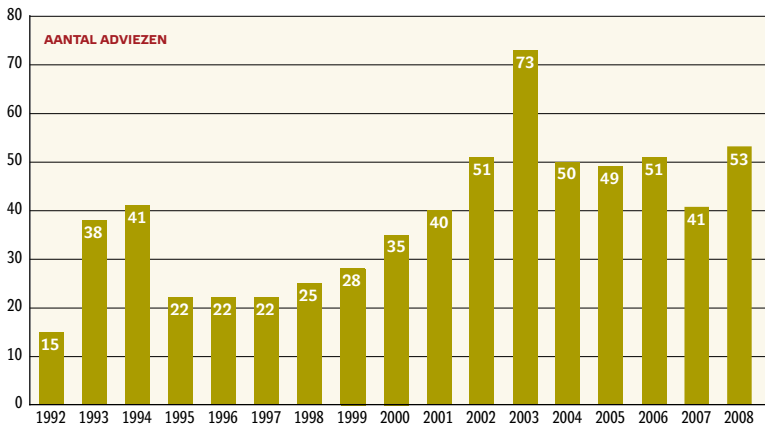
55 Advies van 7 april 2008 over het Vlaams implementatieplan voor educatie voor duurzame ontwikkeling. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

3 Processen 2008

3.1 Interne processen

In 2008 werden 53 adviezen vastgesteld in 14 raadszittingen. Het aantal adviezen ligt in de lijn van de verwachtingen en volgt de trend van de voorbije vijf jaar. De Raad ontving in totaal 49 adviesvragen, waardoor de initiatieven op eigen initiatief beperkt bleven tot vier. Ter vergelijking: in 2006 ontving de Raad 44 adviesvragen, in 2007 32. De adviesvragen pasten voornamelijk binnen de werkvelden milieuhygiëne & klimaat (16) en open ruimte (14). De Raad werd vorig jaar regelmatig geconfronteerd met korte adviestermijnen, waardoor vier extra raadszittingen ingelast werden⁵⁶ bovenop de vastgelegde maandelijkse vergaderdata. Omdat spoedvergaderingen buiten de normale planning vallen en op korte termijn worden vastgelegd, kan niet gegarandeerd worden dat het quorum gehaald wordt. Daarom roept de voorzitter het grote belang van het advies en de hoogdringendheid (korte termijn) in als gewichtige redenen om van artikel 12, §1⁵⁷ van het huishoudelijk reglement af te wijken.

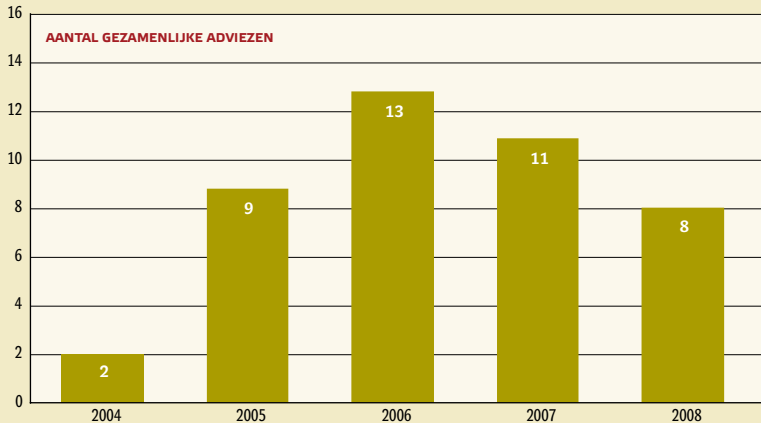

Van de 53 adviezen werden er 4 op eigen initiatief opgemaakt. De Raad stelde 28 adviezen unaniem vast, waarvan 8 gezamenlijke adviezen met de SERV (zie 5.3). Het aantal gezamenlijke adviezen bevestigt de ingeslagen

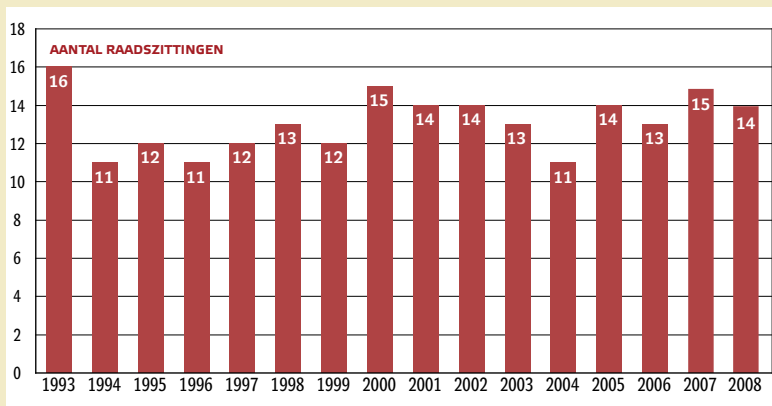
56 Extra vergaderingen vonden plaats op 25 januari 2008, 6 maart 2008, 10 juli 2008 en 9 september 2008.

57 "De Raad kan alleen maar geldig beslissen als bij de stemming ten minste de helft van de stemgerechtigde leden of hun plaatsvervangers aanwezig is. De voorzitter kan om gewichtige redenen en na uitdrukkelijke motivering van deze bepaling afwijken."

weg van de voorbije jaren (2004 = 2, 2005 = 9, 2006 = 13, 2007 = 11) om meer samen te werken met andere adviesorganen. Zesmaal formuleerden een of meerdere ledenorganisaties standpunten bij de adviezen⁵⁸, twintigmaal stelde de Raad onthoudingen vast bij de totaliteit of een deel van de

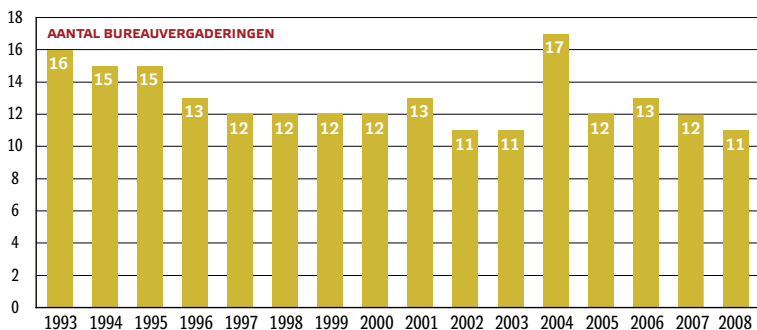
voorliggende adviezen. De SERV-partners onthielden zich 18 keer als groep omdat ze de betrokken dossiers liever binnen de SERV-Raad behandelden. Het betrof voornamelijk de energie- en klimaatdossiers.

⁵⁸ Vijf van de zes adviezen met standpunten werden meegeteld bij de adviezen waarbij alle raadsorganisaties hadden deelgenomen aan het proces. In een advies werd tegelijk een algehele onthouding genoteerd van bepaalde raadsorganisaties en standpunten van een andere organisatie.

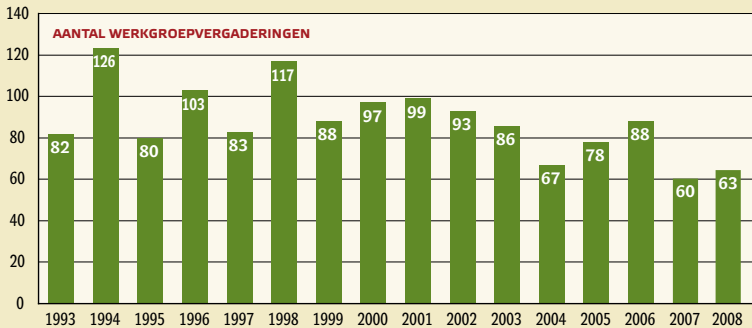

Zoals eerder vermeld, vergaderde de Raad 14 keer, het Bureau kwam 11 maal bijeen. In 2008 was de gemiddelde aanwezigheidsgraad per raadszitting ca. 20 raadsleden (zie 5.2).

De werkgroepen kwamen vorig jaar 63 keer bijeen. Het lagere aantal werkgroepvergaderingen van de laatste jaren is relatief en heeft vooral te maken met een verhoogde vergaderefficiëntie. De frequente samenwerking met andere adviesraden speelt daarbij een belangrijke rol. Omwille van de werkbaarheid worden veel voorbereidende vergaderingen gebundeld. Zij vinden afwisselend plaats in de eigen kantoorruimte of in de kantoren van de andere strategische adviesraden. Sinds 2008 worden deze externe werkgroepvergaderingen meegeteld in het totale aantal werkgroepvergaderingen van de Minaraad.

Het overzicht van de permanente werkgroepen en het aantal keren dat ze bijeenkwamen in 2008:

Werkgroep Open Ruimte	9
Werkgroep Afval	6
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	6
Werkgroep Strategisch Milieubeleid	4
Werkgroep Water, Kust & Zee	4
Erkenningscommissie	4
Werkgroep Duurzaam Toerisme	3
Werkgroep Instrumenten	3
Werkgroep NME	3
Werkgroep Energie	2

Vorig jaar bracht de voogdijminister eenmaal een bezoek aan de Minaraad. Dit was op 21 januari 2008 ter gelegenheid van de nieuwjaarsreceptie van de Raad. Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur hield toen een gelegenheidstoespraak om het nieuwe werkjaar op gang te brengen. Ze gaf daarbij toelichting over de transitie naar de nieuwe Strategische Adviesraad Leefmilieu en over de inhoudelijk dossiers die in 2008 op de agenda van de Vlaamse Regering stonden.

In 2008 legde het secretariaat één studiedocument ter kennisname voor aan de Raad. De inhoud ervan is de verantwoordelijkheid van de auteur. Bert De Wel bracht in februari een studie uit over de begroting Leefmilieu 2008. De studie werd, in tegenstelling tot eerdere edities, niet begeleid door een briefadvies.

3.2 Breder maatschappelijk kader

In 2008 organiseerde de Minaraad 7 MoT's en 3 hoorzittingen. De hoorzittingenreeks Milieuthema's op Tafel (MoT's) werd succesvol verdergezet. Het verschil met gewone hoorzittingen ligt in het tijdstip van het evenement en de doelstelling. Een MoT wordt georganiseerd om informatie te verwerven in een vroeg stadium van de advisering. Bij voorkeur gebeurt dit voorafgaandelijk aan een eventuele adviesvraag. Een MoT kan ook georganiseerd worden ter onderbouwing van een advies op eigen initiatief of louter voor het verwerven van informatie over een bepaald thema. Een hoorzitting pakt veeleer uit met de resultaten van een advies. De inbreng van de uitgenodigde experts leverde nuttige informatie op.

De Raad nam vorig jaar heel wat initiatieven rond milieuhygiëne en klimaatbeleid. De volgende 7 onderwerpen kwamen aan bod bij de 'Milieuthema's op Tafel':

- Het Europees klimaatbeleid en de Vlaamse auto-industrie (6 mei 2008).
- De milieuprioriteiten van het Franse EU-voorzitterschap (19 juni 2008).
- Nieuwe inzichten in het huishoudelijk elektriciteitsverbruik i.s.m. e-ster (19 september 2008).
- Evaluatie van het natuur- en bosbeleid (30 september 2008).
- Naar een geologische opslag van CO₂ in België? (3 oktober 2008).
- Handhaving van de regelgeving Natuur en Bos (5 november 2008).
- De milieu- en energieprioriteiten van het Tsjechische voorzitterschap van de EU i.s.m. VLEVA (19 december 2008).

De Minaraad trad op 29 januari 2008 op als gastheer voor de werkgroep Energie van de European Environment and Sustainable Development Advisory Councils (EEAC), die een workshop organiseerde over agrobrandstoffen (vroeger biobrandstoffen genoemd): *'10% agrofuels: a prudent target? Setting the right priorities for agroenergy use'*. Verschillende nationale en regionale adviesraden, de Europese Commissie (DG AGRI en TREN), het Europese Parlement, de ngo's en het Europese Milieuaagentschap (EEA) kwamen er hun standpunt over de agrobrandstoffen toelichten. Tijdens de workshop werd duidelijk dat de aanwezige organisaties de overambitieuze doelstelling voor agrobrandstoffen wilden herzien tot een minimumniveau met tussentijdse evaluatiemomenten. De deelnemers waren ook voorstander om de duurzaamheidscriteria strikter te formuleren en internationale onderhandelingen op te starten om de indirecte sociale en milieugevolgen te bespreken.

Op 26 februari 2008 vond het rondetafelgesprek over duurzaam toerisme plaats.

Het gespreksonderwerp werd vooraf al verengd tot de recreatieve invalshoek en dan nog specifiek in het Vlaamse buitengebied (de open ruimte). De resultaten van het rondetafelgesprek *'Het groeiende recreatieve gebruik van het open gebied'* mondden uit in het opstarten van een adviesprocedure op eigen initiatief. Het advies wordt in het eerste kwartaal van 2009 verwacht.

De Minaraad nam vorig jaar opnieuw deel aan de Iifest-milieubeurs in Gent Flanders Expo. Op 22 oktober 2008 organiseerde de Raad er het colloquium over het potentieel van hernieuwbare energiebronnen: *'De lat hoger leggen. Het potentieel van hernieuwbare energiebronnen in Vlaanderen'*. De Europese Commissie berekende de doelstelling voor België op 13% hernieuwbare energie tegen 2020. Op het eerste zicht leek dit

ambitieuw, want anno 2006 kwam in Vlaanderen maar 2,4% van ons elektriciteitsgebruik uit hernieuwbare bronnen. De Minaraad keek tijdens Ifest voorbij de gekende standpunten en onderzocht hoe we binnen Vlaanderen en België effectief werk kunnen maken van hernieuwbare energie.

3.3 Externe communicatie

In april 2006 lanceerde de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) een nieuwe **website**. Niet alleen de lay-out wijzigde sterk, ook de technische mogelijkheden werden fors uitgebreid: zo bevat de website onder meer een krachtige zoekfunctie en een registratie- en abonnementsruimte. Het aantal individuele bezoekers van de website – www.minaraad.be – steeg verder van 3500 naar gemiddeld 3800 individuele bezoekers per maand in 2008. Hiermee is het belang van de website als communicatiemiddel sterk gegroeid. Dit is een algemene trend, maar heeft ook te maken met de blijvende aandacht van het secretariaat voor de vormgeving, de regelmatige update en de gebruiksvriendelijkheid van de site.

Via de website kunnen geïnteresseerde burgers of organisaties zich abonneren op de elektronische nieuwsbrief, de gedrukte versie van de adviezen, de persberichten, studies en jaarverslagen. Bovendien kunnen ze intekenen op een mailinglist om zo op de hoogte te blijven van de hoorzittingen of evenementen die de Minaraad organiseert.

Om het aanbod nog meer af te stellen op de gebruiker probeerde het secretariaat van de Minaraad in 2008 via een beknopte tevredenheidsenquête te achterhalen hoe de website ervaren wordt door de gebruiker. Op 24 juli 2008 werden de 850 personen die zich sinds 2006 registreerden op de website, aangeschreven om de enquête in te vullen. De bevraging liep tot en met 31 augustus 2008. In deze periode legden 100 mensen de enquête volledig af. Dit kwam neer op een respons van 11.76%, wat vrij hoog is voor een zomerperiode.

De website werd heel positief geëvalueerd door de gebruikers, bijgevolg werd de vorm en werking bestendigd. Niettemin kwamen ook enkele kleine verbeterpunten aan het licht:

- het voorzien van een rubriek voor lokale milieuraad (en bij uitbreiding het EEAC-netwerk);
- het toevoegen van de documenten waarop de adviezen gebaseerd zijn op de publieke pagina's of het bundelen van de definitieve adviezen en

de documenten die bij de adviesvragen horen in de digibib;

- het toevoegen van beknopte samenvattingen bij omvangrijke documenten zoals studies of verslagboeken;
- het verfijnen van de abonnementen op adviezen op basis van een thematische rangschikking;
- het verhogen van de aanklikbaarheid van de tab- en subtabbladen in het navigatiemenu (minder snel verspringen).

De resultaten en de analyse van de tevredenheidsenquête werden op technische haalbaarheid onderzocht door de websitebouwer Zest Software. Op basis daarvan werd een opdracht tot bijstelling van de website geformuleerd. Tegen halfweg 2009 zou de verfijning van de website rond moeten zijn.

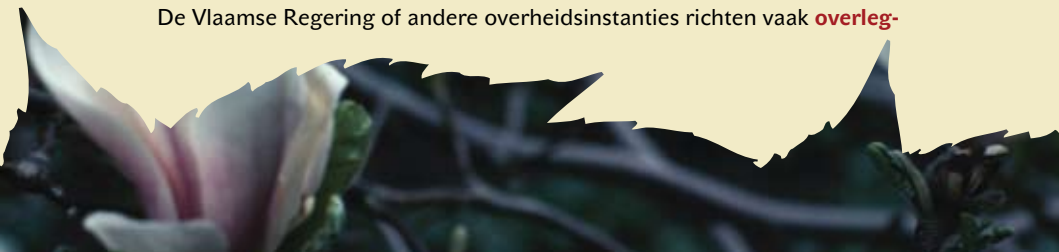
Het belang van de **persberichten** nam verder af binnen het geheel van de communicatiestrategie. De Minaraad bracht vorig jaar maar één persbericht uit over een vastgesteld advies. De Raad promoot de adviezen vooral via de elektronische nieuwsbrief en de website. De **elektronische nieuwsbrieven** verschijnen meestal na een of meerdere opeenvolgende raadszittingen. Ze bevatten samenvattingen van de vastgestelde adviezen, kondigen nieuwe adviezen en activiteiten aan en vermelden belangrijke Europese ontwikkelingen. Waar de persberichten voornamelijk op de media gericht zijn, kan elke geïnteresseerde burger of organisatie een abonnement nemen op de elektronische nieuwsbrief. In 2008 werden 9 nieuwsbrieven gepubliceerd.

Sinds 2006 investeert de Raad ook meer in het aanmaken van publiceerklare **artikels** voor de vakpers. Dit past binnen de strategie om meer op maat van de gebruiker of klant te communiceren.

55

Raadsleden en/of secretariaatsleden vertegenwoordigen de Minaraad ook extern, bijvoorbeeld tijdens hoorzittingen van de **commissies in het Vlaams Parlement**. Daarbij krijgen ze het mandaat om de vastgestelde adviezen en studies toe te lichten.

De Vlaamse Regering of andere overheidsinstanties richten vaak **overleg-**

fora op. Als het overlegonderwerp verband houdt met milieu en natuur, wordt dikwijls beroep gedaan op een afgevaardigde van de Miniraad. De Raad wordt ook uitgenodigd om afgevaardigden te leveren voor stuurgroepen ingesteld ter begeleiding van bepaalde projecten van de administratie. De Miniraad wordt in deze externe overlegfora in principe vertegenwoordigd door de voorzitter of zijn afgevaardigde. In de praktijk zijn het meestal leden van de Raad of van het secretariaat die de vertegenwoordiging waarnemen. De vertegenwoordiger van de Miniraad krijgt het mandaat om namens de Miniraad te spreken over materies waarover de Raad al een standpunt heeft ingenomen. Wanneer dat standpunt niet unaniem was, moet de vertegenwoordiger niet enkel het meerderheidsstandpunt verdedigen maar ook de afwijkende standpunten kenbaar maken. Wanneer de Miniraad over bepaalde materies nog geen standpunt heeft geformuleerd, hoort de vertegenwoordiger te spreken vanuit een algemeen milieu- en natuuroogpunt.

In 2008 nam het secretariaat van de Miniraad deel aan meerdere externe overlegfora: onder meer aan het Interbestuurlijk Overleg voor Plattelandsontwikkeling (IPO), het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM), de stuurgroepen bij het NARA & MIRA en de stuurgroep van het Steunpunt Duurzame Ontwikkeling.

3.4 Europese werking

De Miniraad is medeoprichter (1993) van een overlegplatform voor milieuadviesraden uit de verschillende EU-lidstaten: de European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils (EEAC). De Miniraad wordt vertegenwoordigd in vier permanente werkgroepen van de EEAC.

De secretariaatsleden namen deel aan de werkgroepen Governance (Brussel, 25 februari 2008), Landbouw (Brussel, 11 maart 2008), Duurzame Ontwikkeling (Sunningdale, 2-4 april 2008), Mariene (Lissabon, 5 mei 2008) en Energie (London, 9 december 2008).

Een secretariaatslid vertegenwoordigde de Miniraad op de gezamenlijke EEA⁵⁹ & EEAC-Research Dissemination meeting in Kopenhagen (30 mei 2008).

De jaarlijkse EEAC-conferentie vond plaats in Bordeaux (Frankrijk) van 9 tot 11 oktober 2008 en stond in het teken van duurzame ontwikkeling. De Miniraad vaardigde een vijf koppige delegatie af.

59 EEA: European Environment Agency.

Sinds maart 2005 is het EEAC-secretariaat trouwens gevestigd in het kantoor van de Minaraad te Brussel. Voor de Minaraad heeft dit een grote symbolische waarde. Het bevestigt de Europese klemtoon die de Raad in al zijn activiteiten legt.

Dat het Europese niveau de Minaraad heel nauw aan het hart ligt, bewees de keuze van onderwerp voor het capitulum selectum dat in 2008 toegevoegd werd aan het jaarverslag.

Prof. dr. Marc Pallemarts (Universiteit van Amsterdam & Universiteit Libre de Bruxelles/IEEP) bezorgde de Raad een bijdrage over *'De Europese milieuwetgeving en de toestand van het milieu in Europa: balans en toekomstperspectieven zes jaar na het zesde Milieuoactieprogramma'*, gebaseerd op een onderzoek dat oorspronkelijk uitgevoerd werd in opdracht van het Europees Parlement.

Op 3 november 2008 werd de Minaraad gecontacteerd door het studiebureau Ecorys. De Europese Commissie had het studiebureau de opdracht gegeven om van elke Europese lidstaat het recente milieubeleid te evalueren. Dit moest gebeuren ter voorbereiding van de jaarlijkse Environmental Policy Review (EPR). Op basis van een enquête voor stakeholders probeerde Ecorys informatie te verzamelen over het recente Belgische milieubeleid. Omdat verschillende ledenorganisaties al in eigen naam gereageerd hadden, vulde de Minaraad de enquête niet in. Het secretariaat van de Minaraad wierp wel een kritische blik op de eerste draft van de Ecorysstudie en bezorgde het studiebureau een *'peer review'* op 20 november 2008.

4 Financieel beheer 2008

In 2008 beschikte de Minaraad over een dotatie van 1.141.000 euro (Administratieve Begroting, LA4170B, 'Dotatie aan de strategische adviesraad; Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen'). De volledige dotatie werd opgevraagd en uitbetaald. De overdracht van 2007 en de voorgaande jaren was positief en bedroeg 250.454,41 euro. De totale feitelijke financiële middelen in 2008 bedroegen aldus 1.391.454,41 euro.

De werkelijk gedane uitgaven in 2008 bedroegen 1.030.103,40 euro. Het resterende positieve saldo op 31 december 2008 bedroeg 361.351,01 euro. Dit saldo werd overgedragen naar 2009 en zal voornamelijk gebruikt worden voor de extra kosten i.v.m. het opstarten van de nieuwe strategische adviesraad.

Omdat de Minaraad, als overheidsorgaan, op een relatief autonome wijze zijn budget beheert, wordt jaarlijks een verslag opgemaakt door een onafhankelijke revisor. Het huishoudelijk reglement van de Minaraad bepaalt immers dat: 'De financiële rekeningen worden nagezien en goedgekeurd door een revisor die door de Raad is aangesteld.' Het financiële beheer kreeg de laatste jaren nooit opmerkingen te verwerken.

Voor het overige merkt het secretariaat op dat de raadsleden sinds 1992 besloten hebben om af te zien van het presentiegeld waarop zij recht hebben (ten gevolge van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen).

5 Bijlagen

5.1 Samenstelling secretariaat 2008

Dirk Uyttendaele	02 558 01 37 dirk.uyttendaele@minaraad.be	Waarnemend directeur
Francis Noyen	02 558 01 38 francis.noyen@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond afval, bodem, lucht, hinder, bedrijfsinterne milieuzorg en energiebeleid
Pieter Verbeek	02 558 01 40 pieter.verbeek@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond milieubestuurkunde, milieurecht en regelgeving
Bert De Wel	02 558 01 39 bert.de.wel@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond klimaatbeleid, begroting, Europees beleid, duurzame ontwikkeling en economische instrumenten
Bea Kayaerts	02 558 01 41 bea.kayaerts@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond natuur en landschap, bos, open ruimte en landbouw
Ignace Decancq	02 558 01 32 ignace.decancq@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond lichthinder, duurzaam toerisme, onroerend erfgoed, lokaal milieubeleid en communicatie
Anneleen De Smedt (tot 31 mei 2008)		Adjunct van de directeur actief rond mobiliteit, ruimtelijke ordening, NME en milieu & gezondheid
Tim Blockx (tot 20 februari 2009)		Adjunct van de directeur actief rond water, slib en afval

Marlies Fret (vanaf 15 september 2008)	02 558 01 36 marlies.fret@minaraad.be	Adjunct van de directeur actief rond mobiliteit, ruimtelijke ordening, NME en milieu & gezondheid
Katelijne Symens	02 558 01 30 katelijne.symens@minaraad.be	Deskundige bevoegd voor algemene ondersteuning, adressenbeheer en bibliotheek
Gwenn Van Acker	02 558 01 35 gwenn.van.acker@minaraad.be	Deskundige bevoegd voor directiesecretariaat, ondersteuning van Raad & Bureau en projectmanagement
Jurgen Sleewaegen	02 558 01 45 jurgen.sleewaegen@minaraad.be	Medewerker bevoegd voor boekhouding, informatica en website
Mick Gijssels	02 558 01 34 mick.gijssels@minaraad.be	Medewerker bevoegd voor algemene ondersteuning, informatiebeheer en eindredactie

5.2 Aanwezigheden raadszittingen 2008

LIJST VAN AANWEZIGHEDEN RAADSZITTINGEN 2008

1 = aanwezig | 0 = afwezig | * = extra raadszitting

Data

o |

Aanwezigen totaal

	21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Aanwezigen totaal	20	17	19	15	20	22	22	20	20	20	22	15	22	20

1 |

Aanwezigheden van de voorzitter en de ondervoorzitter

	21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
David H.	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sys M.	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1

2 |

Aanwezigheden van de vertegenwoordigers van de milieu- en de natuurverenigingen

BOND BETER LEEFMILIEU

	21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
EFFECTIEVE LEDEN														
Feyen A.	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Claeys B.	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0
Grietens E.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vinson J. vanaf 11/4 Dumez L.	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1
Smitz I. vanaf 11/4 Borgo E.	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1
Turf J.	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

Pauwels I.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vanerom J. vanaf 11/4 Debrabandere K.	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0
Fiers E.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van Gils W.	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0
Knapen D.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Desmet M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

NATUURPUNT

EFFECTIEVE LEDEN	21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Vanholme S.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1
Van Laer L.	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1
Kochuyt V.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lauwaert I.	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1
Gysels J.	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
Van Steenberg G.	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1

PLAATSERVANGENDE LEDEN

Couvreur M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Symens P.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van den Bossche W.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Monsaert A.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Diericx C.	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0
Stryckers P.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3 |

Aanwezigheden van de organisaties vertegenwoordigd in de SERV

WERKNEMERSORGANISATIES

EFFECTIEVE LEDEN		21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Van Hertbruggen E.	ACLVB	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1
Willems T.	ACV	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1
Bostyn P.	ABVV	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

PLAATSERVANGENDE LEDEN

De Kerpel B. vanaf 9/5	ACLVB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
De Clerck T.	ACV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Put S. vanaf 29/2	ABVV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
De Witte C.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

WERKGEVERSORGANISATIES

EFFECTIEVE LEDEN		21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Marien K. vanaf 5/9	VOKA	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
Vanden Abeele P.	UNIZO	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

Van den Bosch M.	VOKA	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Catoor N.	UNIZO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

LANDBOUWORGANISATIES

EFFECTIEF LID		21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Beyers F. vanaf 5/9 Penninckx I.	BB	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0

PLAATSVERVANGEND LID

Penninckx I. vanaf 5/9 Degelin S.	BB	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
-----------------------------------	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

4 |

Anwezigheden van de vertegenwoordigers van de groene sectorraden

VLAAMSE HOGE BOSRAAD

EFFECTIEF LID		21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Van Langenhove G.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PLAATSVERVANGEND LID

Spaas J.		1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1
----------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

VLAAMSE HOGE RAAD VOOR NATUURBEHOUD

EFFECTIEF LID		21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Roggeman W.		0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1

PLAATSVERVANGEND LID

Kuijken E.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
------------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

VLAAMSE HOGE RAAD VAN DE RIVIERVISSERIJ

EFFECTIEF LID		21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Yseboodt R.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PLAATSVERVANGEND LID

Coussement M.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---------------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

VLAAMSE HOGE JACHTRAAD

EFFECTIEF LID		21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Claes J.		0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1

PLAATSVERVANGEND LID

Wille E.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
----------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

5 |

Aanwezigheden van de vertegenwoordigers van de gemeentelijke en provinciale overheden

VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN (VVSG)

EFFECTIEF LID	21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Verhoeven A.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PLAATSVERVANGEND LID

Verbanck S.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0
-------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

VERENIGING VAN DE VLAAMSE PROVINCIES (VVP)

EFFECTIEF LID	21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Gorlé P.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PLAATSVERVANGEND LID

Mercy J.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
----------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

6 |

Aanwezigheden van de leden, aangeduid door de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

EFFECTIEVE LEDEN	21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Verloo M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vinckier C.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volders M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruyninckx H.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loots I.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PLAATSVERVANGENDE LEDEN

Mortier F.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstraete W.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Triest L.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Staessen J.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
De Vocht A.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

7 |

Aanwezigheden van de experts van de voorzitter⁶⁰

	21 jan	* 25 jan	28 feb	* 6 mrt	7 apr	24 apr	22 mei	26 jun	* 10 jul	26 aug	* 9 sep	23 okt	27 nov	23 dec
Casier P.	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1

60 Philippe Casier (Landelijk Vlaanderen vzw) werd vanaf 25 januari 2007 toegelaten tot de raadszittingen als expert van de voorzitter.

5.3 Overzicht adviezen 2008

ADVIES	DATUM	TITEL	STATUUT
2008 01		Jaarverslag 2007	Unaniem
2008 02	21/01	Verdrag aangroeiwerende systemen op schepen	Unaniem
2008 03	21/01	Wijziging Vlaream I & II voor zoneringsplannen	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2008 04	21/01	Omzetting Zwemwaterriichtlijn	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2008 05	21/01	Energiebesparende premies	Onthouding SERV-partners
2008 06	21/01	Wijziging EPB-eisen	Onthouding SERV-partners
2008 07	25/01	Afvalverdrag Rijn- en binnenvaart	Unaniem
2008 08	25/01	Milieuprioriteiten Sloveens EU-voorzitterschap	Standpunten UNIZO, BB, VOKA
2008 09	25/01	MER over RUP's (integratiespoor)	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2008 10	28/02	Studie begroting Leefmilieu 2008	---
2008 11	28/02	Verdrag veiligheid en gezondheid landbouw	Unaniem
2008 12	28/02	Toekenning 100 kWh gratis elektriciteit	Onthouding SERV-partners
2008 13	28/02	MBO afgewerkte olie en vervallen geneesmiddelen	Unaniem
2008 14	28/02	Toegankelijkheid bossen en natuurreservaten	Unaniem
2008 15	28/02	Programmadecreet ter begeleiding begroting 2008	Onthouding SERV-partners
2008 16	06/03	Wijziging Vlaream 2008 actualiseringstrein	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2008 17	07/04	Voorlopige erkenning RL IJzer & Polder	Unaniem
2008 18	07/04	Uitbreiding RL Houtland	Unaniem
2008 19	07/04	Jachtbesluiten	Onthouding VHJR
2008 20	07/04	Vlaams implementatieplan EDO	Unaniem
2008 21	24/04	Verzameldecreet 2008	Standpunten SERV-partners
2008 22	24/04	MBO reclame- en persdrukkerwerk	Standpunten UNIZO, BB, VOKA
2008 23	22/05	Samenwerkingsakkoord verpakkingsafval	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2008 24	22/05	Definitieve erkenning RL Lage kempen	Unaniem
2008 25	22/05	Erkenning Dialoog, Trage Wegen en WMF	Unaniem
2008 26	22/05	Decreet RO en Grond- & Pandenbeleid	Onthouding SERV-partners en standpunten VHBR
2008 27	26/06	EEAC-statement duurzame ontwikkeling	Onthouding SERV-partners
2008 28	26/06	Uniek loket voor stedenbouwkundige vergunning	Onthouding SERV-partners
2008 29	26/06	Wijziging Verdrag van Aarhus	Unaniem
2008 30	26/06	Erkenning Friends of the Earth	Unaniem
2008 31	26/06	Evaluatie werking regionale landschappen	Unaniem
2008 32	26/06	Wijziging Verdrag van Helsinki	Unaniem
2008 33	10/07	Programmadecreet 2 ^{de} aanpassing begroting 2008	Onthouding SERV-partners
2008 34	10/07	NSP Belgische Visserijsector	Onthouding SERV-partners

ADVIES	DATUM	TITEL	STATUUT
2008 35	10/07	Wijziging VLIF	Unaniem
2008 36	10/07	Milieuprioriteiten Frans EU-voorzitterschap	Standpunten SERV-partners
2008 37	26/08	Decreet Algemene Bepalingen Energiebeleid	Onthouding SERV-partners
2008 38	26/08	MBO AEEA	Unaniem
2008 39	26/08	EPC niet-residentiële gebouwen	Onthouding SERV-partners
2008 40	26/08	Subsidies sociale verhuurkantoren	Onthouding SERV-partners
2008 41	26/08	Subsidies micro-WKK en warmtepompen	Onthouding SERV-partners
2008 42	26/08	Gebruikerscompensatie	Unaniem
2008 43	26/08	Geografische data-infrastructuur Vlaanderen	Unaniem
2008 44	09/09	Uitvoeringsbesluit handhaving in DABM	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2008 45	09/09	Wijzigingsbesluit ecologiesteun	Onthouding SERV-partners
2008 46	09/09	Evaluatie natuur- en bosbeleid	Unaniem
2008 47	23/10	Programmadecreet ter begeleiding begroting 2009	Onthouding SERV-partners
2008 48	27/11	Voorbereiding Belgisch EU-voorzitterschap 2010	Onthouding UNIZO, BB, VOKA
2008 49	27/11	Centraal referentieadressenbestand	Onthouding SERV-partners
2008 50	27/11	Dakisolatiepremies en energiescans	Onthouding SERV-partners
2008 51	27/11	Handhaving regelgeving milieubeheer	Gezamenlijk Minaraad-SERV
2008 52	27/11	Strategisch Plan Haven Antwerpen	Standpunten VOKA, UNIZO
2008 53	27/11	Wijziging EPB-besluit & decreet	Onthouding SERV-partners
2008 54	23/12	Jacht in vogelrijk gebied Kuifeend en Grote Kreek	Unaniem
2008 55	23/12	Instandhoudingsdoelstellingenbesluit	Gezamenlijk Minaraad-SERV

5.4 Afkortingenlijst

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
AEEA	Afgedankte elektronische en elektrische apparaten
AGIV	Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
AMI	Afdeling Milieu-inspectie
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BBB	Beter Bestuurlijk Beleid
BBL	Bond Beter Leefmilieu
BBT	Best Beschikbare Toepassing
CCIM	Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid
CRAB	centraal Referentieadressenbestand
DABE	decreet Algemene Bepalingen Energiebeleid
DABM	decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid
DG AGRI	directorate-General Agriculture
DG TREN	directorate-General Transport and Energy
DOB	decreet Openbaarheid van Bestuur
EDO	educatie voor Duurzame Ontwikkeling
EEA	european Environment Agency
EEAC	european Environmental and Sustainable Development Advisory Councils
EPB	energieprestatie & Binnenklimaat
EPC	energieprestatiecertificaat
E-PEIL	Maat voor de energieprestatie van een gebouw

E-PUNT Eenheid op de E-peil-schaal
EU Europese Unie
EVF Europese Visserijfonds
FRGE Fonds ter Reductie van de globale Energiekost
GDIV Geografische Data-infrastructuur in Vlaanderen
GGO Genetisch Gemodificeerd Organisme
GIS Geografische Informatie Systemen
IBA Individuele Behandeling van Afvalwater
IE Inwonersequivalent
IEEP institute for European Environmental Policy
INSPIRE infrastructure for Spatial Information in Europe
IPO Interbestuurlijk Overleg voor Plattelandsontwikkeling
ISA Interregionaal samenwerkingsakkoord
KWH Kilowattuur
KWZI Kleinschalige afvalwaterzuiveringsinstallatie
LNE Leefmilieu, Natuur en Energie
MBO Milieubeleidsvereenkomst
MER Milieueffectenrapportage
MIRA Milieurapport Vlaanderen
MOT Milieuthema's op Tafel
NARA Natuurrapport
NME Natuur- en milieueducatie
NSP Nationaal Strategisch Plan
OP Operationeel Programma
OVAM Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
RIA Reguleringsimpactanalyse
RL Regionale Landschappen
RO Ruimtelijke Ordening
RSV Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SPHA Strategisch Plan Haven Antwerpen
SWOT strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats
TBT Tributyltin

UNECE	united Nations Economic Commission for Europe
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VHBR	Vlaamse Hoge Bosraad
VHJR	Vlaamse Hoge Jachtraad
VHRN	Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud
VHRR	Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij
VITO	Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek
VLAREM	Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning
VLEVA	Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
VLIF	Vlaamse Investeringsfonds
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij
VN	Verenigde Naties
VOKA	Vlaams Netwerk van Ondernemingen
VRWB	Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk
WKK	Warmtekrachtkoppeling
WMF	West-Vlaamse Milieufederatie

Kliniekstraat 25, 4de verdieping, 1070 Brussel
tel. 02 558 01 30 – fax 02 558 01 31
info@minaraad.be ♦ www.minaraad.be